Office of the Additional Principal Chief Conservator of Forests,
Mangrove Cell, Mumbai
302, Wakefield House, 3rd Floor, Ballard Estate, Above Britannia & Co. Restaurant, Fort, Mumbai-400 001.
Ph: 022-2694984, 22694985, Email: ccfmmumbai@gmail.com/dcfmangrovecell@gmail.com.

Mangrove Cell / DCF / 203 /2023-24 Date: 24/08/2023

To,

The Prothonotary and Senior Master
Hon'ble High Court, Mumbai.

Sub: - Compliance report by the Mangrove Monitoring Committee as per the Directions of Hon'ble Bombay High Court order dated 17th September, 2018 in PIL 87/2006.

The Hon'ble Bombay High Court vide order dated 17th September, 2018 in PIL 87 of 2006 has directed the monitoring committee headed by the Divisional Commissioner as mentioned in Government Resolution dated 16th October, 2018 to submit compliance report after every three months. Accordingly, I am submitting the **13th compliance report** of the said committee. The same may please be brought to the notice of the Hon'ble Bombay High Court.

Anitta Patil 24/8/23

(Anitta Patil)
Member Secretary
State Mangrove Monitoring Committee
And
Deputy Conservator of Forest, Mangrove Cell.

Copy to: Government Pleader (Original side), Bombay High Court.
Copy to: Chairman and Additional Chief Secretary (Revenue), Government of Maharashtra.
Copy to: Principal Secretary (Forest), Government of Maharashtra.
Copy to: Chairman and Divisional Commissioner, Konkan Division.

Mangrove Monitoring Committee Meeting Minutes

Sr. No.	Attachments
1	Mangrove Minutes of 10.08.2023
2	Wetland Minutes of 10.08.2023

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस,३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डइस्टेट, फोर्ट,मुंबई-४००००१.

दुरध्वनीक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

विषय:- कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीच्या 24 व्या बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त.

जा.क्र.कक्ष-1/ल.ले/ १९९ /सन 2023-24

फोर्ट, मुंबई 400001 दिनांक:

प्रति,

1. मा. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवी मुंबई.
2. मा. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई.
3. मा. पोलिस आयुक्त, मुंबई/ठाणे/नवी मुंबई.
4. मा. पोलीस अधिक्षक, ठाणे (ग्रा)रायगड/पालघर/रत्नागिरी/सिंधुदुर्ग (पोलीस उप अधिक्षक व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
5. मा. आयुक्त, महानगरपालिका बृहन्मुंबई / ठाणे / कल्याण-डोंबिवली / मिरा-भाईंदर / वसई-विरार / नवी मुंबई / पनवेल / भिवंडी-निजामपूर/ उल्हासनगर (उपआयुक्त व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
6. मा. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) ठाणे.
7. मा. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) कोल्हापूर (विभागीय वन अधिकारी व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
8. मा. महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (MMRDA)
9. मा. उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ (CIDCO)
10. मा. उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र गृह निर्माण व क्षेत्र विकास प्राधिकरण (MHADA)
11. मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्विकास प्राधिकरण (SRA)
12. मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ (MIDC)
13. मा. संचालक, पर्यावरण तथा सदस्य सचिव, महाराष्ट्र सागर तटीय क्षेत्र व्यवस्थापन प्राधिकरण (MCZMA)
14. मा. जिल्हाधिकारी, मुंबई/ मुंबई उपनगर/ ठाणे/ पालघर / रायगड / रत्नागिरी / सिंधुदुर्ग.
15. मा. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाचे क्षेत्रिय अधिकारी.
16. उप वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई.
17. विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक, मुंबई.
18. नवी मुंबई एन्व्हारमेंट प्रिझर्वेशन सोसायटी.
19. श्रीमती. हेमा रमाणी, बॉम्बे एन्व्हारमेंट ॲक्शन ग्रुप.
20. श्री. स्टॅलिन डी, वनशक्ती (NGO)
21. महाराष्ट्र मच्छिमार कृती संघ यांचे प्रतिनिधी
22. संचालक, बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी (BNHS)
23. उप मीठ आयुक्त, मीठागरे विभाग, मुंबई (विशेष निमंत्रित)

संदर्भ :- या कार्यालयचे पत्र क्र.जा.क्र.कक्ष-1/ल.ले/171/सन 2023-24 दि.25.07.2023.

उपरोक्त संदर्भान्वये कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीची 24 **वी** बैठक **गुरुवार, दिनांक** 10.08.2023 रोजी **मा. अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली** घेण्यात आली होती.

सदर बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त आपणास माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे. तरी, कृपया अवलोकन होणेस विनंती आहे.

23/8/23

(अनिता पाटील)

सदस्य सचिव,

कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समिती

तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई

सोबत : बैठकीचे इतिवृत्त.

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय
३०२, वेक फिल्ड हाऊस,३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डइस्टेट, फोर्ट,मुंबई-४००००१.
दुरध्वनीक्र.०२२-२२६१४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

विषय:- कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण तक्रार निवारण समितीच्या बैठकीच्या इतिवृत्तास मंजूरी मिळणेबाबत.

जा.क्र./ल. ले/ 195 /सन 2023-24
फोर्ट, मुंबई 400001 दिनांक:21.08.2023

प्रति,

मा. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग,
तथा अध्यक्ष,
कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समिती.

संदर्भ:- कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीची 24 वी बैठक दि. 10.08.2023.

महोदय,

उपरोक्त संदर्भान्वये कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण तक्रार निवारण समितीची **24 वी बैठक दि.10.08.2023 रोजी** आपले अध्यक्षतेखाली घेण्यात आली. सदर बैठकीचे इतिवृत्त तयार करुन मंजूरीसाठी पाठविण्यात येत आहे.

तरी, कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीच्या बैठकीच्या इतिवृत्तास मंजूरी मिळणेस विनंती आहे.

21/8/23

(अनिता पाटील)
सदस्य सचिव
कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण
तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई

सोबत :- बैठकीचे इतिवृत्त

कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीची 24 वी बैठक

दिनांक 10.08.2023 रोजीचे इतिवृत्त

मा. विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय, सी.बी.डी.बेलापूर, नवी मुंबई.

समितीचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग तसेच समितीचे सह-अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष यांच्या अध्यक्षतेखाली कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीची 24 वी बैठक पार पडली. समितीच्या सदस्य सचिव यांनी उपस्थितांचे स्वागत केले व मा.अध्यक्ष यांच्या अनुमतीने समितीच्या कामकाजास सुरुवात झाली. सदर बैठकीस खालील नमूद अधिकारी व कर्मचारी व्यक्तीश: अथवा व्हि. सी. द्वारे उपस्थित होते.

अ.क्र.	नाव	पद	कार्यालय
1.	श्री. महेंद्र कल्याणकर	अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त कोकण विभाग	विभागीय आयुक्त कोकण, कोकण भवन
2.	श्री. एस. व्ही. रामाराव	सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई	कांदळवन कक्ष, मुंबई
3.	मुख्य वन संरक्षक प्रादेशिक, ठाणे (व्ही.सी.द्वारे)	मुख्य वनसंरक्षक प्रादेशिक यांचे प्रतिनिधी	मुख्य वनसंरक्षक प्रादेशिक, ठाणे यांचे कार्यालय
4.	श्री. विवेक गायकवाड	उप आयुक्त (महसूल), कोकण विभाग	विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय, कोकण भवन, सी.बी.डी. बेलापूर, नवी मुंबई
5.	श्री.अशोक शिनगारे	जिल्हाधिकारी ठाणे	जिल्हाधिकारी कार्यालय, ठाणे
6.	श्रीमती अनिता पाटील	सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई	कांदळवन कक्ष, मुंबई
7.	श्री.एम.देवेंद्र सिंग	जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी (व्ही.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी
8.	श्रीमती के. मंजुलक्ष्मी	जिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग (व्ही.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सिंधुदुर्ग
9.	श्री.एस.एन.रेड्डी	उप वनसंरक्षक, सावंतवाडी (व्ही.सी.द्वारे)	उप वनसंरक्षक, सावंतवाडी
10.	श्री. चंद्रकांत विभूते (व्ही.सी.द्वारे)	उपसचिव, पर्यावरण व वातावरणीय विभाग (पाणथळ प्रतिनिधी	पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय (MCZMA)
11.	श्री. विशाल मदने (व्ही.सी.द्वारे)	अवर सचिव, पर्यावरण व वातावरणीय विभाग (कांदळवन प्रतिनिधी)	पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय (MCZMA)
12.	श्री. तुषार जी. शिंदे	संचालक, (व्ही.सी.द्वारे)	एम.एम.आर.डी.ए. (MMRDA)
13.	श्री. धनाजीराव धायगुडे	जिल्हा अधिक्षक भूमी अभिलेख	जिल्हाधिकारी कार्यालय, मुंबई शहर
14.	श्री. संजय शिंदे	उप-आयुक्त, (व्ही.सी.द्वारे)	मिरा-भाईंदर महानगरपालिका
15.	श्रीमती अनघा कदम	उपायुक्त ठाणे मनपा (पी.सी.ओ)	ठाणे महानगरपालिका
16.	श्री.अभिषेक पराडकर	उपायुक्त पनवेल	पनवेल महानगरपालिका
17.	डॉ. सागर घोलप	उपायुक्त, वसई विरार मनपा	वसई विरार महानगरपालिका
18.	श्री. भागवत गावंडे	उप विभागीय अधिकारी, (SDO) जिल्हा मुंबई उपनगर	जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर
19.	श्री. सुदाम परदेशी	निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे	जिल्हाधिकारी ठाणे
20.	श्री. मच्छिंद्र सुकटे (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग
21.	श्री. सुभाष भागडे (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर	जिल्हाधिकारी पालघर

22.	श्री.राहुल एकनाथ मुंडके (व्ही.सी.द्वारे)	उप विभागीय अधिकारी, (SDO) पनवेल	जिल्हाधिकारी रायगड यांचे प्रतिनिधी
23.	श्री. प्रविण साळुंखे	मुख्य वास्तुविशारद व नियोजनकार	म्हाडा
24.	श्री. जगदीश पाटील	वरिष्ठ नियोजनकार (पर्यावरण), सिडको	सिडको कार्यालय (CIDCO)
25.	श्रीमती मनिषा प्रधान	मुख्य पर्यावरण अधिकारी, ठाणे	ठाणे महानगरपालिका
26.	श्री. तन्मय बोरे (व्ही.सी.द्वारे)	नगररचना कार्यकारी अभियंता	वसई-विरार शहर महानगरपालिका
27.	श्री. पुरुषोत्तम जाधव	उप वास्तुविशारद, एमआयडीसी	एमआयडीसी (MIDC)
28.	श्री. अतुल झेंडे	अपर पोलिस अधिक्षक, रायगड	कार्यालय पोलिस अधिक्षक, रायगड
29.	श्री. नितिन विजयकर	पोलीस निरीक्षक	ठाणे ग्रामीण एस.पी.
30.	उप निबंधक अधिकारी (S.R.O) रत्नागिरी	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	-
31.	उप निबंधक अधिकारी (S.R.O) चिपळूण	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	-
32.	ए.पी.आय.डी.आर.माने	मुंबई शहर	मुंबई सीपी ऑफिस
33.	श्री. माजेद शेख	उप-अभियंता (बी.एम.सी.)	बी.एम.सी. मालाड(प.)
34.	श्री. गौरव हिंगणे	सहायक कार्यकारी अभियंता	महाव्यवस्थापक (वने) सिडको
35.	श्रीम. सुवर्णा जाधव	फील्ड ऑफीसर	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, ठाणे.
36.	श्री. संजय केनी	पर्यावरण निरीक्षक	बी.एन.सी.एम.सी.
37.	श्रीम. दिपाली खन्ना	सहायक पोलिस आयुक्त,एम.बी.व्ही.व्ही.	-
38.	श्री. जितेंद्र जगदाळे	सहायक पोलिस आयुक्त, ठाणे शहर	सहायक पोलिस आयुक्त, ठाणे शहर
39.	श्री. धनाजी क्षिरसागर	सहायक पोलिस आयुक्त	-
40.	श्री. संदिप यादव	पोलिस उपनिरीक्षक	-
41.	श्री. भारत पॉल	पोलिस उपनिरीक्षक	एम.एच.बी.पोलिस स्टेशन, मुंबई
42.	श्री. मारूती हिरवे	पोलिस उपनिरीक्षक	चारकोप पोलिस स्टेशन, मुंबई
43.	श्री. व्ही. के. गांधी	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	नवी मुंबई एन्व्हारमेंट प्रिझर्वेशन सो.
44.	श्री. राहुल खोत	उप संचालक	बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी
45.	श्री. स्टॅलिन डी.	संचालक, वनशक्ती	वनशक्ती
46.	श्रीमती. हेमा रमाणी	बी.ई.ए.जी.	बॉम्बे एन्व्हारमेंट ॲक्शन ग्रुप
47.	श्री. प्रतिक भोसले	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	एम.एम.आर.डी.ए. (MMRDA)
48.	अतिरीक्त एस.पी.रत्नागिरी	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	-
49	श्री.रणजीत कुमार	प्रतिनिधी	-
50	श्री. प्रशांत पानवेलकर	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	-
51	श्री. अमोल गवई	सहायक पोलीस निरीक्षक, पालघर	-
52	सॉल्ट पॅन विभाग	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	सॉल्ट पॅन विभाग, बलार्ड इस्टेट, मुंबई
*	बृहन्मुंबई महानगरपालिका	अनुपस्थित	
*	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ (MPCB)	अनुपस्थित	

- व्हि.सी. मधील उपस्थित काही सदस्यांचे नाम / पदनामाचा बोध होत नसल्यामुळे फक्त नावांची नोंद केलेली आहे.

अ. क्र.	विषय	करावयाची कार्यवाही
1	कांदळवन क्षेत्र हस्तांतरीत करणेबाबत.	• सदर विषयाच्या अनुषंगाने मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी जनहित याचिका 87/2006 अन्वये पारित केलेल्या कांदळवन क्षेत्राच्या हस्तांतरणांच्या आदेशांबाबत समितीचे सह-अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई यांनी सर्व उपस्थितांना मार्गदर्शन केले. तसेच खाली नमूद केले प्रमाणे कांदळवन कक्ष, मुंबई कार्यालयाकडे उपलब्ध असलेल्या माहितीप्रमाणे जिल्हानिहाय / शासकीय विभागनिहाय (महसूल तसेच इतर विभाग) संबंधित विभागाच्या अधिपत्याखालील असलेले कांदळवन क्षेत्र वन विभागास हस्तांतरीत करण्यासाठी प्रलंबित असल्याचे सांगितले.

अ. क्र	जिल्हा	शासकीय विभाग	क्षेत्र (हेक्टर)	शेरा
	(1)	(2)	(3)	(4)
1.	सिंधुदुर्ग	महसूल	58.49	मा. अध्यक्षांनी महसूल विभागास उपवनसंरक्षक, सावंतवाडी यांच्याशी समन्वय साधून 30 दिवसात कांदळवन हस्तांतरणाच्या प्रगतीचा अहवाल सादर करण्याच्या सूचना दिल्या.
2.	रत्नागिरी	महसूल	1105.39	या संदर्भात विभागीय वनअधिकारी, चिपळूण यांनी सदर क्षेत्राच्या मोजणीसाठी रु. 30 लाख इतक्या खर्चाची मागणी कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेकडे करण्यात आली असून समितीचे सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांनी उचित कार्यवाही तात्काळ करण्याचे आश्वासन दिले.
3.	पालघर	वसई-विरार महानगरपालिका	1464.00	पालघर येथील एकूण 1464 हे. क्षेत्र असून प्रलंबित महानगरपालिका क्षेत्रातील क्षेत्र दि.31.08.2023 पर्यंत प्राधान्याने हस्तांतरीत करण्याकरिता सर्व्हे सिमांकन करण्यासाठी निधीची आवश्यकता असल्यास कांदळवन कक्षाकडे निधीची मागणी करण्याच्या सूचना सहअध्यक्ष यांनी निवासी उपजिल्हाधिकारी, जि.पालघर यांना दिल्या.
4.	रायगड	सिडको	628.68	कांदळवन क्षेत्राची माहिती दिली परंतु हस्तांतरण केले नाही.
		सिडको	638	मा. अध्यक्ष यांनी सदर क्षेत्राची ड्रोनद्वारे सर्व्हेक्षण तसेच नकाशे तयार करुन प्राधान्याने ऑक्टोबर 2023 पर्यंत वन विभागास हस्तांतरीत करण्याच्या सूचना वरिष्ठ नियोजनकार, सिडको यांना दिल्या.
5.	ठाणे	महसूल	91.30	समितीच्या पुढील बैठकीमध्ये (30 दिवसात) कांदळवन हस्तांतरणाच्या प्रगतीचा अहवाल सादर करण्याच्या सूचना निवासी उपजिल्हाधिकारी, जि. ठाणे यांना दिल्या.

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td>
<table>
<tr><td>6.</td><td>मुंबई शहर</td><td>महसूल</td><td>23.71</td><td>समितीच्या पुढील बैठकीमध्ये (30 दिवसात) कांदळवन हस्तांतरणाच्या प्रगतीचा अहवाल सादर करण्याच्या सूचना दिल्या.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">7.</td><td rowspan="2">मुंबई उपनगर</td><td>महसूल</td><td>11.84</td><td rowspan="3">समितीच्या पुढील बैठकीमध्ये (30 दिवसात) कांदळवन हस्तांतरणाच्या प्रगतीचा अहवाल सादर करण्याच्या सूचना दिल्या.</td></tr>
<tr><td>महसूल</td><td>108.36</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>एकूण</td><td>4129.77</td></tr>
</table>
• MMRDA यांच्या प्रतिनिधींनी जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांच्या अहवालानुसार दि.26.07.2023 रोजी 11.43 हे. त्यांचे क्षेत्रातील कांदळवन क्षेत्राचा ताबा वनपरिक्षेत्र अधिकारी, मध्य मुंबई यांचेकडे देण्यात आला असल्याचे सांगितले. या अनुषंगाने विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक, कुर्ला यांनी आवश्यक ती नोंद घेण्याच्या सूचना मा. सहअध्यक्ष यांनी दिल्या.
</td>
</tr>
<tr>
<td>2</td>
<td>जिल्हा / तालुका अंतर्गत कांदळवन संरक्षण व संवर्धन तक्रार निवारण समिती गठीत करणेबाबत.</td>
<td>• संबंधित जिल्हाधिकारी/तहसिलदार यांनी जिल्हा / तालुका स्तरीय समिती गठीत करण्याबाबत आदेश काढून प्राधान्याने कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीच्या तक्रारींचे निवारण करण्याच्या दृष्टीने दरमहा बैठका घेऊन बैठकीचे इतिवृत्त समितीकडे तात्काळ उपलब्ध करुन देण्याबाबतच्या सूचना दिल्या.</td>
</tr>
<tr>
<td>3</td>
<td>कांदळवन तक्रारींबाबत जिल्हा / तालुका स्तरीय समितींच्या दरमहा बैठका घेणे.</td>
<td>• मा.अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांनी प्राधान्याने जिल्हा / तालुका स्तरीय समितींच्या दरमहा बैठकाबाबत सूचित केले.</td>
</tr>
<tr>
<td>4</td>
<td>नोडल अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीबाबत.</td>
<td>• मा. उच्च न्यायालय यांनी दिलेल्या आदेशांचे पालन होण्याच्या दृष्टिने तसेच सर्व तक्रारींचे निराकरण होण्यासाठी सर्व नोडल अधिकाऱ्यांनी बैठकीस उपस्थित राहून त्यांच्या कार्यालयाशी संबंधित माहिती समितीला देण्याच्या सूचना दिल्या.</td>
</tr>
<tr>
<td>5</td>
<td>डेब्रिज हटवून इतरत्र निश्चित ठिकाणी टाकण्याबाबत.</td>
<td>• समितीचे सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई यांनी खाली नमूद पाच टप्प्यानूसार संबंधित यंत्रणांनी कार्यवाही करण्याच्या सूचना दिल्या.
1. सद्यस्थितीत जिल्हाधिकारी (महसूल) अथवा महानगरपालिका अथवा संबंधित यंत्रणा यांच्या कार्यक्षेत्रात असलेल्या डेब्रिजच्या जागेची संयुक्त पाहणी संबंधित विभागाचे नोडल अधिकारी / प्रतिनिधी (तहसलिदार/सहायक आयुक्त/वनपरिक्षेत्र अधिकारी) आणि समितीचे अशासकीय सदस्य यांनी करावी असे निर्देश दिले होते.
2. डेब्रिज हटविल्यानंतर टाकण्यासाठी पर्यायी जागा (Identification of Site).
3. डेब्रिजचे आकारमान (Quantification) निश्चित करणे.
4. डेब्रिज हटविण्यासाठी लागणारा खर्च.
5. डेब्रिज हटविल्यानंतर सदर जागेवर कांदळवनाची पुर्नलागवड (Restoration) करणे.
• सदर विषयाच्या चर्चे दरम्यान मा. अध्यक्ष यांनी सर्व संबंधित महानगरपालिका यांना त्यांचे कार्यक्षेत्रात झालेला भराव, डेब्रिज हटविण्याबाबत करण्यात येणारे व्यवस्थापन व नियोजनाबाबतचे सादरीकरण (PPT) समितीकडे पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याच्या सूचना दिल्या.</td>
</tr>
<tr>
<td>6</td>
<td>श्री. धिरज परब व श्री. अमजद खान यांच्या तक्रारींबाबत.</td>
<td>• मा. अध्यक्ष यांनी महानगरपालिका क्षेत्रातील 100 पैकी 36 व 35 पैकी 26 तक्रारींबाबत उचित कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल समितीच्या पुढील बैठकीपूर्वी समितीस उपलब्ध करुन देण्याच्या सूचना उप-आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांना दिल्या.</td>
</tr>
<tr>
<td>7</td>
<td>Restoration संदर्भात चर्चा.</td>
<td>• समितीच्या अशासकीय सदस्य असलेल्या श्रीमती हेमा रमाणी, बॉम्बे एन्व्हारमेंट ॲक्शन ग्रुप यांनी कांदळवनाच्या Restoration बाबत ज्या ठिकाणी अनधिकृत बांधकाम हटविल्यानंतर व ज्या ठिकाणी कांदळवनाची लागवडे करणे शक्य आहे त्या ठिकाणी</td>
</tr>
</table>

		कांदळवनाची लागवड होणे अपेक्षीत आहे. त्यानुसार समितीचे मा. सहअध्यक्ष यांनी कांदळवन कक्षाच्या ताब्यातील कांदळवन क्षेत्रावर अतिक्रमण हटविल्यावर कांदळवन लागवड करण्यात येईल असे सांगितले.
8	टोल फ्री क्रमांकाबाबत मा. अध्यक्षांनी दिलेल्या सूचनेनूसार केलेली कार्यवाही.	• जिल्हाधिकारी मुंबई शहर, ठाणे, रायगड आणि पालघर यांनी यांचे कार्यालयाकरिता संबंधित कार्यालयाने टोल फ्री क्रमांक कार्यान्वित करुन त्यांची माहिती समितीच्या सदस्य सचिवांकडे देण्याच्या सूचना दिल्या.
9	समितीच्या कार्याविषयीचे आयत्या वेळेचे विषय	
i)	संवेदनशील कांदळवन क्षेत्रास बाधा पोहचविण्याऱ्या उपद्रवींवर निगरानी ठेवण्यासाठी आवश्यकतेनुसार सी.सी.टी.व्ही बसविण्याबाबत निर्णय घेणे.	• कांदळवन कक्ष, वन विभाग यांच्या अधिनस्थ असलेल्या कांदळवन क्षेत्रात सी.सी.टी.व्ही बसविण्याबाबतची कार्यवाही सुरु असल्याचे सहअध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांनी सांगितले. • कांदळवन क्षेत्र ताब्यात असलेल्या सर्व जिल्हाधिकारी व संबंधित महानगरपालिका यांनी अतिसंवेदनशील कांदळवन क्षेत्रामध्ये तात्काळ सी.सी.टी.व्ही बसविण्याची कार्यवाही करण्याच्या सूचना दिल्या.
ii)	MRSAC नकाशाच्या दुरुस्तीबाबत	• समितीचे अशासकीय सदस्य श्री. स्टॅलिन डी, संचालक, वनशक्ती यांनी MRSAC नकाशामध्ये काही कांदळवन क्षेत्र दिसून येत नसल्याने नकाशाच्या दुरुस्तीबाबत समितीस निदर्शनास आणून दिले. • तथापी, समितीचे सहअध्यक्ष यांनी कांदळवन कक्षामार्फत सन 2022 पर्यंतचे अद्यावत नकाशे MRSAC, नागपूर यांचेकडून प्राप्त करुन घेण्यासाठी कार्यवाही सुरु करण्यात आल्याचे सांगितले.
iii)	समितीतील तक्रारींबाबत	• समितीच्या तक्रारींचे प्रमाण वाढत असल्याने मा. अध्यक्ष यांनी कांदळवन संरक्षण व संवर्धन समितीच्या सर्व प्रलंबित तक्रारींबाबत उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल समितीकडे प्राधान्याने सादर करण्याच्या सूचना दिल्या. • **समितीची पुढील बैठक दि.12.09.2023 रोजी आयोजित करण्यात आली आहे.**
iv)	पोलीस यंत्रणेने करावयाची कार्यवाहीबाबत	• मा. अध्यक्ष यांनी कांदळवन क्षेत्राच्या तक्रारींबाबत पोलीस यंत्रणेने करावयाच्या कार्यवाहीसाठी SOP तयार करुन सर्व सदस्यांना देण्याच्या सूचना श्री. झेंडे, अपर पोलीस अधिक्षक, रायगड यांना दिल्या. तसेच सदर SOP कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करुन देण्याच्या सूचना दिल्या.

(डॉ. महेंद्र कल्याणकर)
अध्यक्ष,
कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समिती
तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग

कांदळवन समितीच्या तक्रारींवर केलेली कार्यवाही

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	अंमलबजावणी करणारी यंत्रणा
		मुंबई उपनगर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी	
1	तक्रार क्र.12 श्री. लुक मेंन्डीस दि.30.11.2018 Mangroves under threat at Bandra east below Mahim-Sion link way.	• मा.अध्यक्षांनी बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	बृहन्मुंबई महानगरपालिका
2	तक्रार क्र.21 श्री.बी.एन.कुमार व श्री. नंदकुमार पवार दि.09.12.2018 Sion Panvel Highway work damaging Mangroves.	• मा.अध्यक्षांनी बृहन्मुंबई महानगरपालिका, सॉल्ट पॅन विभाग यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग 2. सॉल्ट पॅन विभाग 3. बृहन्मुंबई महानगरपालिका
3	तक्रार क्र.83 श्री.बी.एन.कुमार दि.01.08.2018 Mangrove killing along Sion-Panvel highway - Request for rapid action force.		
4	तक्रार क्र.118 श्री. हरीश पांडे दि.25.01.2020 Large scale CRZ 1 reclamation & mangroves destruction in Ganpat Patil Nagar in Dahisar, Mumbai.	• जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांच्या दि.24.08.2022 रोजीच्या अहवालानूसार नगर भूमापन अधिकारी, बोरीवली यांनी मा.उच्च न्यायालय यांचेकडील O.O.C.J. PIL writ petition No. 15/2010 च्या अनुषंगाने जमिनीचा मोजणी अहवाल कोणासही देण्यास कोणतेही कार्यवाही करणेस मनाई असल्याने सदर जागेची मोजणी तुर्तास करता येणार नाही, असे झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण कार्यालयास कळविले असल्याचे नमूद केले आहे. सदर मताशी जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर सहमत असल्याचे नमूद केले आहे. • त्याअनुषंगाने समितीने सदर जागेची गुगल अर्थद्वारे तपासणी केली असता सदर ठिकाणी सन 2010 नंतर ही कांदळवनाची तोड करुन अतिक्रमण होत असल्याने संबंधितांवर गुन्हा दाखल करुन 2010 नंतर झालेल्या अतिक्रमणाबाबत नियमोचित कार्यवाही करण्याचे निर्देश दिले होते. • मा.अध्यक्षांनी आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका व विभागीय वन अधिकारी यांना या तक्रारीबाबत सद्यस्थितीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याच्या सूचना दिल्या होत्या.	1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका 2. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ. कुर्ला.

5	श्रीम.आदिती प्रधान. तक्रार क्र. 69 Debris dumping in Lokhandwala Mangrove in Andheri West. दि.20.04.2019	• जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांच्या दि.12.02.2020 रोजीच्या अहवालानुसार तक्रारीत नमूद ठिकाण हे मौजे वर्सोवा, ता.अंधेरी स.क्र.120 अ, येथील मिळकत "महाराष्ट्र हौसिंग बोर्ड" यांच्या मालकीची आहे. सदर ठिकाणी टाकण्यात आलेले डेब्रिस हे कांदळवन क्षेत्र व त्यापासून ५० मीटरच्या आत आहे. • तद्नूसार मा.मुख्य अधिकारी, मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, मुंबई तसेच आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांचेशी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांचे कार्यालयाकडून पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे. • तद्नूसार मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, म्हाडा यांच्या दि.08.06.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने मौजे – वर्सोवा, ता. अंधेरी येथील स.न.120, न.भू.क्र.1374 अ या ठिकाणी स्थळपाहणी करण्यात आली असून दि.16.03.2023 रोजीचा पंचनामा, संबंधित जागेचे छायाचित्रे समितीस पाठविण्यात आलेली आहेत. सदर ठिकाणी टाकण्यात आलेले डेब्रिज हे कांदळवन क्षेत्रात टाकण्यात आलेले असल्याचे नमूद केले आहे.	1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका 2. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, म्हाडा
6	श्री. स्टॅलिन डी. तक्रार क्र. 160 Request to respect Municipal Commissioner Carter Road at Bandra Mangrove pollution. दि.18.10.2021	• जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांचे दि.23.08.2022 रोजीच्या अहवालानुसार सदर जागेवर फरशीचे तुकडे, डांबर गोळे, प्लॅस्टिकचे तुकडे इ. भराव निदर्शनास आले आहे. • त्याअनुषंगाने कांदळवन व समुद्रकिनारी क्षेत्रात झालेली भरणी / भराव काढून टाकून सदर ठिकाण पुर्ववत करणेबाबत बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना दि.05.01.2022 रोजीच्या पत्रान्वये तसेच उपायुक्त (घनकचरा व्यवस्थापन) बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना दि.06.07.2022 रोजीच्या पत्रान्वये कळविण्यात आले आहे. • तदनुसार मा.अध्यक्षांनी बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना सदर क्षेत्रात झालेली भरणी काढून टाकून जागा पुर्ववत करण्याचे निर्देश दिले होते. तथापी अहवाल अप्राप्त असल्याने मा.अध्यक्षांनी या तक्रारीबाबत पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई

7	तक्रार क्र.181 श्री. अमजद खान – 21.02.2022 – मौजे एरंगळ गाव, मालाड (प) ता. बोरीवली जि. मुंबई उपनगर येथील (CTS) भू.क्र. २०५३-सी, २०५३-सी, २०५५-अे, २०५४, २०५५-डी, २०५३-ई, २०५३-डी, १९६५, २०५५, २०५५-सी या जागेवर कांदळवनापासून १ मीटर परिसराचे आत रहेजा बिल्डर्स या विकासकामार्फत रहेजा एक्सोटिका बिल्डींग नं. ९ अ, बिल्डींग नं. ९ ब, सीएचई-९४५४-बीपी/डब्लुएस/अेपी या इमारतीचे बांधकाम करुन मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे आदेशाचा अवमान केलेबाबत.	• जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांचा दि.05.06.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीतील नमूद क्षेत्र अधिसूचित कांदळवनाचा भाग नाही. तसेच MRSAC नकाशानूसार सदर क्षेत्रावर बांधण्यात आलेल्या 3 इमारती या सन 2005 नंतर बांधलेल्या दिसून येत आहे व कांदळवनापासून 50 मी.च्या बाहेर आहे. तसेच जी.पी.एस.रिंडींग क्र.4 च्या ठिकाणी असलेली भितीचे बांधकाम मढ प्लॉट पासून 50 मी. आत येत आहे. परंतु, सदर पत्र्याचे बांधकाम सन 2005 च्या आधीपासून असल्याचे दिसून येत आहे. • सदर मिळकत ही खासगी मिळकत असल्याने तहसीलदार बोरीवली यांनी दि.01.03.2023 रोजीच्या पत्रान्वये या खासगी मिळकतीवर डेब्रीजची मोठ्या प्रमाणावर भरणी केल्याने संबंधितांवर MRTP कायद्यानुसार योग्यती कार्यवाही करण्यास सहा. आयुक्त, पी/ उत्तर विभाग यांना कळविले असल्याचे नमूद केले आहे.	बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई
8	तक्रार क्र. 193 श्री. योगेश केणी –दि.15.07.2022 CTS No. 1583 मालवणी गाव साई दर्या ढाबाच्या मागे मार्वे रोड मालवणी चर्च, मालाड पश्चिम, मुंबई येथे कॉन्ट्रॅक्टर यांच्याद्वारे सरकारी जागेवर अतिक्रमण करीत, सदर जागेवर असलेल्या मॅग्रोजच्या झाडाची मोठया प्रमाणात कत्तल करुन तेथे बेकायदेशीर भराव करुन त्यावर बनविलेले अंदाजे 3000 चौ. फुटाचे सिमेंट विटाचे डब्बल माळयाचे पक्के अनधिकृत बांधकाम निष्कासन करण्याबाबत.	• जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांचा दि.06.06.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सरकारी जागेवर अतिक्रमण केलेबाबत अतिक्रमणदार श्री. धनेश कोळ यांचेवर मालवणी पोलीस ठाणे येथे भारतीय दंड संहिता 1960 मधील कलम 441, 447 अन्वये तसेच महाराष्ट्र पोलीस कायदा कलम 120 अन्वये गु.र.क्र.1273/2021 दि. 25.09.2021 अन्वये गुन्हा दाखल करणेत आलेला आहे. • सदर जागेवरील अतिक्रमणे निष्कासीत करणेबाबत प्र. उपजिल्हाधि कारी (अति/निष्का) मालाड यांना तहसिलदार बोरीवली यांनी दि. 08.06.2022 व 02.02.2023 रोजीच्या पत्रान्वये कळविले असल्याचे नमूद केले आहे. • प्रकरणी तक्रारीत नमूद क्षेत्र अधिसूचित राखीव कांदळवनाचा भाग नसून सदर जागेवर सन 2005 व सद्यस्थितीत कांदळवन दिसून येत नाही. तसेच सदरचे क्षेत्र अधिसूचित राखीव कांदळवनापासून 50 मी. च्या बाहेर येत असल्याने प्रस्तुत तक्रार निकाली काढण्याची विनंती केली आहे.	-
9	तक्रार क्र. 196 श्रीमती श्वेता वाघ – दि. 22.09.2022 Dumping of debris, and destruction of mangrove habitat in versova near KPS memorial school.	• जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांच्या दि.31.03.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीत नमूद ठिकाण राखीव वन म्हणून अधिसूचित झालेली असून सदर मिळकतीचा ताबा दि.09.04.2021 रोजी वनविभागाकडे हस्तांतरित करण्यात आलेला आहे. सदर प्रकरणी वनविभागामार्फत गु.क्र.E/34/2021-22, दि.23.10.2021 अन्वये वनगुन्हा नोंदवण्यात आला आहे. जागेवर रस्त्याचे काम चालू असताना 1	विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ., कुर्ला

		डंपर व 2 जे.सी.बी. ही वाहने जप्त करण्यात आली आहेत. प्रकरणी वनविभागामार्फत पुढील कार्यवाही सुरु असल्याबाबत नमूद केले आहे. • त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्ष यांनी विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ., कुर्ला यांना या तक्रारीबाबत अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	
10	तक्रार क्र. 202 श्री.रेजी अब्राहम, मुंबई Destruction of Mangroves on 40 plus acres of govt land at prime location in borivali dahisar belt off Link Road. Date:29.11.2022	• विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.06.04.2023 रोजीच्या अहवालानुसार तक्रार अर्जातील नमुद क्षेत्र हे मौजे एक्सर स.क्र. 85/3, 85/5 मधील आहे. सदर क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. तक्रार अर्जातील क्षेत्र हे या विभागाच्या कार्यक्षेत्राच्या बाहेर असल्याने तहसिलदार बोरीवली व तक्रारदार रेजी अब्राहम यांना कळविले असल्याचे नमूद केले आहे. • त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांनी तात्काळ अहवाल सादर करावा असे निर्देश दिले होते.	1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई 2. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर
11	तक्रार क्र. 204 श्री.अली असगर मोहमद तहसिलदार, मालाड मालवणी परिसरातील कांदळवन नष्ट करणारे भुमाफिया व महानगरपालिकेचे खाजगी ठेकेदार यांच्या विरुध्द कायदेशीर कारवाई होणेबाबत. दि : 07.11.2022	• मा.अध्यक्षांनी पोलीस आयुक्त, मुंबई शहर, जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. पोलीस आयुक्त, मुंबई शहर 2. बृहन्मुंबई महानगरपालिका 3. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 4. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
12	तक्रार क्र. 206 श्रीमती. श्वेता भट Destruction of Mangroves by way of construction of walls at creeks along the Malad Marve road area, Malad West. दि : 21.12.2022	• विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.06.04.2023 रोजीच्या अहवालानुसार तक्रार अर्जातील क्षेत्र हे मालवणी व वळणई येथील आहे. सदर क्षेत्र हे अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. तक्रार अर्जातील क्षेत्र 50 मी. आत बफर झोन मध्ये येत आहे. त्याअनुषंगाने तहसिलदार बोरीवली यांना उचित कार्यवाहीसाठी कळविले असल्याचे नमूद केले आहे. • त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांनी तात्काळ अहवाल सादर करावा असे निर्देश दिले होते.	1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर
13	तक्रार क्र.207 श्री. झोरु भातेना, मुंबई दि. 06.01.2022 जुहू कोळीवाडा बीच या ठिकाणी कांदळवनाचा ऱ्हास व अतिक्रमण झाले असल्याबाबत.	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.04.07.2022 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीतील नमूद क्षेत्रातील अतिक्रमणाबाबत महसूल विभागाकडून दि.01.04.2022 रोजी FIR 0251 अन्वये सांताक्रुझ पोलीस ठाणे येथे गुन्हा दाखल	1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर 3. MCZMA

		करण्यात आले आहे. त्यामुळे या विभागाकडील सदर तक्रार निकाली काढण्याबाबत विनंती केली आहे.	
14	तक्रार क्र.216 श्री.सुमित अशोक धुरी. Merciless killing of Mangroves, illegal reclamation & encroachment of Forest land and constructions. दि. 26.02.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, म्हाडा यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, म्हाडा 3. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
15	तक्रार क्र.217 श्रीमती गुंजन गुप्ता. Burning of Mangroves in Malad West (Near Mindspace/Evershine Nagar) दि. 27.02.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी
16	तक्रार क्र.221 श्री.स्टॅलिन डी. Illegal construction of toilet block in ESZ are next to forest boundary and in CRZ. दि. 13.03.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर, संचालक, पर्यावरण विभाग व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. MCZMA 3. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
17	तक्रार क्र.227 Switsy Henriques, Borivali Gorai Police station fails to accept FIR against mangroves being cut. दि. 13.04.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, मुंबई
18	तक्रार क्र.228 श्रीमती भाविता दुंगार दि. 11.04.2023 व श्री.अभिषेक कदम दि. 06.04.2023 Encrochment in CRZ and Forest areas near Marve Road.	• मा.अध्यक्षांनी आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका, सहाय्यकअभियंता (घ.क.व्य.), पी/उत्तर 2. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 3. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
19	तक्रार क्र.229 श्रीमती मिली शेट्टी Fire on Mangrove at charkop Sector 8 दि. 28.04.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला

20	तक्रार क्र.230 श्री.राहुल एम व श्री.झायलीया सेलवम Enchoachment happening on the mangroves in charkop sector 8 behind Sun Rise building. दि. 14.04.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
21	तक्रार क्र.232 श्री.रेजी अब्राहम Large Scale ongoing rabid dumping & illegal construction on adjacent huge govt plots next to charkop creek at charkop sector 8 to build unapproved illegal chawls. दि. 21.04.2023	• मा.अध्यक्षांनी आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 3. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
22	तक्रार क्र.236 श्री. संजय सिंघ गणपत पाटील नगर, CTS No. 532, सर्व्हे नं. 221, एक्सार विलेज, न्यू लिंक रोड, दहिसर पश्चिम येथील तक्रारीबाबत. दि.23.03.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
23	तक्रार क्र. 250 श्री. सुमित अशोक धुरी No Action Taken so far for Request regaring quashing of Building permissions, Fire NOC and stringent action for large scale construction in CRZ area. दि.27.06.2023.	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 12.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
24	तक्रार क्र. 251 श्री. अजित गोम्स Destruction of Mangroves near Chheda Nagar – Chembur दि.29.06.2023.	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 12.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
25	तक्रार क्र.255 श्री. सुमित अशोक धुरी Complaint regarding shameless and merciless killing of Mangroves, illegal reclamation & encroachment of Forest land and construction of concrete wall and piling activities near	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 01.08.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला

	stellar school at MHADA, Four Bungalows, Andheri - W, Mumbai दि.18.07.2023.		
26	तक्रार क्र.259 श्री.धिरज परब मुंबईच्या गोराई येथील एस्सेल वर्ल्ड/ पॅन इंडिया या व्यावसायिक कंपनीने स्वत:च्या आर्थिक फायद्यासाठी कटकारस्थान करुन कित्येक एकर जागेतील कांदळवन नष्ट करुन पर्यावरणाची हानी केल्या प्रकरणी गुन्हा दाखल करणे, केलेला भराव, बांध व बांधकामे काढून टाकून त्याचा खर्च तसेच पर्यावरणाची हानी केल्याची नुकसान भरपाई वसूल करणे तसेच पुन्हा खाडीच्या प्रवाहाचे नैसर्गिक मार्ग खुले करुन कांदळवन लागवड करणेबाबत.	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 09.08.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला

अ. क्र.	तक्रारदार व तक्रारीचा विषय	सविस्तर तपशील	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
		ठाणे जिल्ह्यातील कांदळवन तक्रारी	
27	तक्रार क्र. 17 श्री. धिरज परब, दि.05.12.2018 सेव्हन इलेव्हन हॉटेल कं. ने मिरा रोड कनकिया येथे कांदळवनाची तोड करुन माती भराव व कुंपण भिंत बांधकाम केल्याबाबत.	• जिल्हाधिकारी ठाणे यांचे दि.06.06.2022 रोजीच्या प्राप्त अहवालाचे अवलोकन केले असता, विषयांकित प्रकरणी उपविभागीय अधिकारी, ठाणे उपविभाग, ठाणे यांच्या वस्तुस्थितीदर्शक अहवालानुसार मौजे नवघर, ता. जि. ठाणे येथे कांदळवनाचा ऱ्हास झाला म्हणून यापूर्वी फौजदारी गुन्हे दाखल करण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • त्याअनुषंगाने समितीच्या निर्देशानुसार पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.	1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (अहवाल प्राप्त) 2. विभागीय वन अधिकारी व BEAG यांचे प्रतिनिधी
28 29	तक्रार क्र.9 श्री. जयेश गुप्ता – दि.24.11.2018 Destroying mangroves in the CRZ Creek ara of Sabe - Desai -Khardi, Thane. तक्रार क्र. 201 श्री. स्टॅलिन डी. Illegal dumping of waste in CRZ, pollution of air and water. Illegal Sand Mining. Date : 29.09.2022	• ठाणे महानगरपालिकेच्या दि.01.03.2023 रोजीच्या पुन:श्च प्राप्त अहवालानुसार मौजे खर्डी, दिवा येथील खाजगी मालकीचे भूखंड क्र.३७,३७,५०,५५, व ६१ यावर स्थानिक नागरीकांमार्फत मोठे खड्डे करण्यात आलेले होते त्या ठिकाणी कचऱ्याची विल्हेवाट लावण्यात आलेली आहे. दिवा डम्पिंग ग्राउंड येथे लिचेट संकलनाची व्यवस्था करण्यात आली होती व संकलित लिचेटची विल्हेवाट कौसा सांडपाणी प्रकिया केंद्र येथे लावण्यात येत होती. सदर खाडीमध्ये मासे मेल्याची कोणतीही तक्रार ठाणे महानगरपालिकेकडे प्राप्त नाही. पालिकेतर्फे दि.31.01.2023 पासून दिवा	विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला.

		डम्पिंग ग्राउंड बंद करण्यात आलेले आहे तसेच मौजे भंडार्ली येथे घनकचरा प्रकल्प कार्यान्वित करण्यात आलेला आहे. दिवा डम्पिंग ग्राउंड येथील Legacy Waste बाबत शासन निर्णयानुसार बायोरेमिडीएशन प्रकिया करण्यासाठी सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्याची प्रक्रिया सुरु करण्यात आलेली आहे. दिवा डम्पिंग ग्राउंड येथील धुराचा त्रास कमी करण्यासाठी कायम स्वरूपी पाण्याच्या tanker ची व्यवस्था करण्यात आलेली आहे. पालिकेतर्फे 1200 TPD प्रती क्षमतेचा Waste to Energy प्रकल्पाचा टप्पा मार्च 2023 मध्ये सुरु करण्यात येत असुन दुसरा टप्पा विजनिर्मिती डिसेंबर 2023 मध्ये सुरु करण्यात येणार आहे असे नमुद केले आहे. • विभागीय वन अधिकारी यांच्या दि.06.04.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालानुसार तक्रार अर्जातील ठिकाण अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र असल्यामुळे रौ.गु.क्र.-03/2023 दि.01.02.2023 अन्वये वनगुन्हा नोंदविण्यात आला असून पुढील कार्यवाही चालू असल्याचे नमूद केले आहे. • त्याअनुषंगाने मा. अध्यक्षांनी विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना या तक्रारीबाबतचा अंतिम अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	
30	तक्रार क्र. 76 श्री. धिरज परब:- भाईंदर पश्चिम राधा स्वामी सत्संग व परिसरात पाणथळ, कांदळवनाच्या ऱ्हासाबाबत. दि.23.04.2018	• अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.01.03.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. सदर तक्रारीतील नमूद जागेवर 2005 साली कांदळवन नाही. परंतु सद्यस्थितीत सदर ठिकाणी कांदळवन दिसून येत आहे. तसेच सदर जागेवर डेब्रीज टाकून सपाटीकरण करून वाहन पार्किंगकरीता त्या जागेचा वापर करत असल्याचे दिसून येत आहे. • कांदळवनांचा ऱ्हास झाल्या प्रकरणी कांदळवन (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 व 19 अन्वये श्री. रामचंद्र जे. वैष्णव, श्री.श्यामसुंदर राधेशाम अग्रवाल, श्री. शुभम मुरलीधर अग्रवाल यांचे विरुध्द भाईंदर पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा रजिस्टर क्र.23/2020 दि.30.01.2020 अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला असल्याचे नमूद केले आहे. • अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 रोजीच्या अहवालानुसार "डेब्रीज व माती भराव काढण्याचे निर्देश" ही बाब महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम, 1966 अंतर्गत मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांचेशी संबंधित असलेबाबत कळविण्यात आले आहे. त्यामुळे सदर प्रकरणी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका	1. मिरा – भाईंदर महानगरपालिका (अहवाल प्राप्त)

		यांना आपले स्तरावरुन निर्देश देणेबाबत विंनती केली आहे. • त्याअनुषंगाने मा. अध्यक्षांनी सदर ठिकाणी यापुढे कांदळवनाचा ऱ्हास होणार नाही तसेच डेब्रीज काढणेबाबत केलेल्या कार्यवाहीबाबतचा स्वयंस्पष्ट अहवाल सादर करण्याच्या सूचना मिरा-भाईंदर, महानगरपालिका यांना दिले होते.	
31	तक्रार क्र. 77 श्री. धिरज परबः- मिरा भाईंदर महापालिका हद्दीतील मिरा रोड पश्चिम येथे नाझरेथ आगर परिसरात सरकारी व खाजगी जागेत कांदळवन पाणथळचा ऱ्हास करून CRZ चे उल्लंघन. दि.11.06.2018	• विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.06.04.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालानुसार तक्रार अर्जातील नमुद क्षेत्र हे मौजे भाईंदर स.नं.147, 151 व 146 मधील आहे. सदर क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. सद्यस्थितीत काही भागात तिवर व मेस्वाक ही कांदळवनाची झाडे आहेत व काही जागेवर चाळीचे बांधकाम केलेले दिसून येत आहे. सदर क्षेत्र खाजगी व सरकारी असल्याने महसूल खात्याने त्यावर कार्यवाही करावी. • सदर ठिकाणावर तहसिलदार मिरा-भाईंदर यांना कार्यवाही करणेबाबत कळविण्यात आले असता दि.10.06.2021 रोजीच्या अहवालानुसार सदर बाब मिरा-भाईंदर महानगरपालिकेशी संबंधित असल्याचे कळविले आहे. • या प्रकरणी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांनी डेब्रिस/भराव हटविण्याबाबत तात्काळ अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्षांनी दिले होते.	1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (अहवाल प्राप्त)
32	तक्रार क्र. 104 श्री. धिरज परब दि.19.11.2019. भाईंदर पश्चिम येथे एसटी डेपोच्या आरक्षणातील कांदळवन नष्ट केलेबाबत तसेच बेकायदा डेब्रिस चा भराव व थर्माकोल आदींचा कचरा टाकून पर्यावरणाचा ऱ्हास प्रकरणी.	• अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.01.03.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सन 31 डिसेंबर 2005 रोजी MRSAC Map नुसार तक्रारीतील नमूद जागेवर काही ठिकाणी कांदळवन दिसून येत आहे. सद्यस्थितीत मौजे भाईंदर स.क्र.342/1 ही जागा सरकारी असून, महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ यासाठी आरक्षित आहे. स.क्र.342/1 च्या एकूण क्षेत्रापैकी 103.8320 हे. क्षेत्र भारतीय वन अधिनियम 1927 चे कलम 4 नुसार राखीव कांदळवन म्हणून घोषित केले आहे. कांदळवनांचा ऱ्हास झाला असल्याचे नमूद केले आहे. • तसेच सदरची जागा मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांच्या अखत्यारीत असल्याने सदर ठिकाणी झालेला माती भराव काढून टाकणे, कुंपण गेट तयार करुन महापालिकेचे सुरक्षा रक्षक तैनात करणे तसेच सदर जागेत खाजगी वाहनांची पार्किंग होणार नाही याची दक्षता घेण्याबाबत कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • मा.अध्यक्षांनी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांना	1.मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (अहवाल प्राप्त) 2. आगार व्यवस्थापक, परिवहन मंडळ, ठाणे

		आगार व्यवस्थापक परिवहन मंडळ, ठाणे यांच्या जागेवर झालेल्या कांदळवन ऱ्हासाबाबत उचित कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	
33	तक्रार क्र.150 श्री. स्टॅलिन डी. दि.09.04.2021 Apparent Land grab, illegal construction and destruction of Mangroves, Coastal wetlands and CRZ 1 areas at Dive region. Illegal construction of cement mixing plant at Dive.	• विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांच्या दि.27.10.2022 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीमधील नमूद क्षेत्र अधिसुचित कांदळवन क्षेत्र नाही. तक्रारीमधील नमूद क्षेत्र हे बफर झोन मध्ये येत आहे. सन 2005 साली नमूद जागेवर कांदळवन दिसून येत नाही. तसेच सद्यस्थितीतही नमूद जागेवर कांदळवन दिसून येत नसल्याचे नमूद केले आहे. • मा. अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे व ठाणे महानगरपालिका यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी, ठाणे 2. ठाणे महानगरपालिका
34	तक्रार क्र. 153 श्री.रोहीत जोशी दि.17.06.2021 Huge reclamation of creek at Mumbra-Diva	• ठाणे महानगरपालिका यांच्या दि.25.10.2022 रोजीच्या अहवालानूसार सदर स्थळाची दि.25.06.2022 रोजी पाहणी केली असता, सदरचा रस्ता हा दिवा प्रभाग समिती अंतर्गत नव्याने घटीत झालेल्या प्रभाग क्र.43 मध्ये येत आहे. या परिसरात काही ठिकाणी चुहा ब्रिजच्या बाजूला डेब्रिजची भरणी केल्याचे आढळले. या रस्त्याच्या काही भूखंडाची **मालकी वन विभागाची** असल्याचे जागेवर लावलेल्या जाहिरात फलकावरुन दिसून येते. तरी सदर प्रकरणी आवश्यकती कार्यवाही करण्याकरिता **वन विभागास निर्देश देणे** उचित असल्याचे नमूद केले आहे. • विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांच्या दि.23.11.2022 रोजीच्या अहवालानूसार नमूद क्षेत्रापैकी मौजे दिवा स.क्र.236 मध्ये काही भागात अंदाजे 2.45 हेक्टर राखीव कांदळवन क्षेत्रात सिमेंट, विटा, रेती या डेब्रीजचा कचरा टाकल्याने व सदर ठिकाणी मोठी भिंत बांधून पाम क्रिक हॉटेल बांधल्याने श्री. गणेश निळकंठ पाटील यांचे विरुध्द वनक्षेत्रपाल ठाणे यांनी वनगुन्हा नोंदविला आहे. सदर अतिक्रमणातील भिंत व काही भाग दि.02.11.2022 रोजी निष्कासित करण्यात आले असून सदर क्षेत्राची हद्द निश्चित झाल्यानंतर उर्वरित क्षेत्रातील अतिक्रमण निष्कासित करण्याची कार्यवाही करणेत येईल. • तसेच अधिसुचित क्षेत्राव्यतिरिक्त अन्य ठिकाणी झालेल्या रेती उत्खननाबाबत वनक्षेत्रपाल, ठाणे यांचे दि.22.08.2022 रोजीच्या पत्रान्वये तहसिलदार, ठाणे यांना संयुक्त स्थळपाहणी करुन कार्यवाही करणेबाबत कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे.	1. जिल्हाधिकारी ठाणे 2. ठाणे महानगरपालिका 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.
35	तक्रार क्र. 192 श्री. गणेश पाटील – दि.13.07.2022 मुंबई उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशाचा अवमान करुन मौजे दिवा येथे आदित्य गोयल यांच्या जमिनीतील मॅग्रोजच्या झाडांची कत्तल व पर्यावरणाची हानी करुन होत असलेल्या बेकायदेशीर रेती उत्खननाबाबत.		

		• त्याअनुषंगाने मा. अध्यक्षांनी श्री. गणेश पाटील यांच्या तक्रारी संदर्भात जिल्हाधिकारी ठाणे व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना कांदळनाच्या झाडांची व पर्यावरणाची हानी केल्याबाबत उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याच्या सूचना दिल्या होत्या.	
36	तक्रार क्र. 170 श्री. अमजद खान – दि.21.02.2022 – मौजे पेणकरपाडा ता. जि. ठाणे जु.स.नं.२०६, नवीन सं.नं. ३८/२ या जागेवर कांदळवनापासून ५० मी. परिसरात कांदळवनाची कत्तल व भरणी करुन, त्यावर विकासक / भुमाफिया यांनी अनधिकृतरित्या कांदळवनालगत पत्र्याचे कुंपण करुन कांदळवनाचा ऱ्हास व सीआरझेड चे उल्लंघन केल्याबाबत.	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने, अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानूसार कांदळवनाचा ऱ्हास झाला असून या कार्यालयाचे पत्र दि. 22.06.2023 नूसार मंडळ अधिकारी, भाईंदर यांना संबंधितांवर पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 व 19 अन्वये गुन्हा दाखल करणेबाबत कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे.	1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (अहवाल प्राप्त) 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.
37	तक्रार क्र. 172 श्री. अमजद खान – दि.21.02.2022 – मौजे घोडबंदर ता. जि. ठाणे येथील स.नं. २० ते २५, १११, ११२, ११७, ११८, ११९, १२५ व १२६ या जागेवर कांदळवनापासून ५० मी. परिसरात कांदळवनाचा ऱ्हास, सीआरझेड चे उल्लंघन करुन मे.जे.पी. इन्फ्रा या विकासकामार्फत इमारतीचे बांधकाम केलेबाबत.	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानूसार सदर क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन नाही. सदरच्या सर्व्हे क्रमांकामध्ये सद्यस्थितीत जागेवर खूप मोठ्या प्रमाणात दगड मातीची भरणी करुन इमारतीचे बांधकाम चालू असल्याचे दिसून आले. इमारत बांधकामासाठी लागणारे पाणी साठवण्यासाठी लहान लहान तलाव खोदले असून, या संपूर्ण परिसरात आजूबाजूला बांधकाम साहित्य टाकलेले आढळून आले या जागेच्या परिसरामध्ये कोणत्याही प्रकारची कांदळवनाची झाडे दिसून आली नाहीत. आजूबाजूस कोणत्याही प्रकारची पाणथळ जागा दिसून आली. परंतु इमारतीच्या एका भागात भिंती लगत मिसवाक या कांदळवन सहयोगी वनस्पतीचे 2 फुटांचे रोप आढळून आले. परंतु सदर क्षेत्राचे जीपीएस निर्देशांक गुगल अर्थच्या सहाय्याने 2005 सालाच्या छायाचित्रांचे अवलोकन केले असता सदर जागा ही शेतीसाठी वापरत असल्याचे दिसते व शेजारी पाणथळ जागा	1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.

		असल्याचे दिसून येत असून कांदळवनाचा ऱ्हास झाला नसल्याचे नमूद केले आहे.	
38	तक्रार क्र. 173 श्री. अमजद खान – दि.21.02.2022 – मौजे नवघर, ता.जि.ठाणे येथील जु.स.नं. २७२, नवीन स.नं. ८४/२, ८४/५ व जु.स.नं. २८५, नवीन स.नं. ८६/२ या जागेवर कांदळवनापासून ५० मीटर परिसरात कांदळवनाचा ऱ्हास, सीआरझेड चे उल्लंघन करुन मे. प्रिमियर रिआलिटी या विकासमार्फत सहकार सी विव्ह व सहकार प्रिमियम या इमारतीचे बांधकाम केलेबाबत.	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.17.07.2023 च्या अहवालानूसार सदर ठिकाणी सन 2005 च्या MRSAC मॅप नूसार कांदळवन नाही. अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. जमीन सरकारी नसून खाजगी कांदळवन क्षेत्र आहे. सदर ठिकाण 50 मीटर बफर झोन मध्ये येते. कांदळवनाचा ऱ्हास झाला नसल्याचे नमूद केले आहे.	1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी, ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.
39	तक्रार क्र.175 श्री. अमजद खान - दि.21.02.2022 –मौजे नवघर, (कणाकिया) ता.जि.ठाणे येथील जु.स.नं.२८७, २५६, २५५, २५८, २५९, २५७ नवीन स.नं. ५२, ४९, ४८, ५०, ५१, ४० या जागेवर कांदळवनापासून ५० मीटर परिसरात कांदळवनाचा ऱ्हास, सीआरझेड चे उल्लंघन करुन ओस्तवाल बिल्डर्स या विकासमार्फत ओस्तवाल होराईझोन या इमारतीचे बांधकाम केलेबाबत.	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने, अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानूसार सदर क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन नाही. सदरच्या सर्व्हे क्रमांकामध्ये सद्यस्थितीत पंजाब नॅशनल बँकेच्या जप्त केलेल्या गाडया उभ्या करुन ठेवण्यात आल्या आहेत. सर्व्हे क्रमांकाच्या परिसरात कांदळवनाची व कांदळवन सहयोगी झाडे आढळून आली नाहीत. 2005 सालाच्या छायाचित्रांचे अवलोकन केले असता, सदर जागा ही शेतजमीन असल्याचे निदर्शनास येत असून कांदळवनाचा ऱ्हास झाला नसल्याचे नमूद केले आहे.	1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.
40	तक्रार क्र.176 श्री. अमजद खान – दि.21.02.2022 – मौजे नवघर (कणाकिया) ता. जि. ठाणे येथीलसर्वेक्र.२७२,२७३,२७९,५१२ नवीन स.नं.८४,७७,७६,७५ या जागेवर कांदळवनापासून ५० मी. परिसरात कांदळवनाची बेसुमार कत्तल व भरणी करुन त्यावर विकासक/ भुमाफिया यांनी अनधिकृतरित्या झोपडपट्टी बांधली असुन, कांदळवनालगत पत्र्याचे	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने, अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानूसार कांदळवनाचा ऱ्हास झाला असून अज्ञात व्यक्ती विरुध्द पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 नूसार FIR No. 0237 दि.13.06.2022रोजी मिरा रोड पोलीस स्टेशन	1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.

	कुंपण करुन कांदळवनाचा ऱ्हास व सीआरझेड चे उल्लंघन केले असलेबाबत.	येथे गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे.	
41	तक्रार क्र. 178 श्री. अमजद खान दि.21.02.2022 – मौजे नवघर (कणाकिया) ता. जि. ठाणे येथील जु.स.नं. २८५, २७९, २७३, २८०, २७२ , नवीन स.नं. ८६/२, ७६,७७,९१,८४ या जागेवर कांदळनापासून ५० मी. परिसरात विकासक / भुमाफिया यांनी कांदळवनाची बेसुमार कत्तल व भरणी करुन कांदळवनाचा ऱ्हास व सीआरझेड चे उल्लंघन केले असलेबाबत.	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने, अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानूसार कांदळवनाचा ऱ्हास झाला असून अज्ञात व्यक्ती विरुध्द पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 नूसार FIR No. 0237 दि.13.06.2022रोजी मिरा रोड पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे.	1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.
42	तक्रार क्र. 180 श्री. दिलिप काकनाटे - दि.21.02.2022 नवी मुंबई येथील खारफूटीच्या विनाशाबद्दल अनधिकृत भरणीबाबतची तक्रार.	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे, नवी मुंबई महानगरपालिका, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने उपविभागीय अधिकारी तथा दंडाधिकारी ठाणे, उपविभाग ठाणे यांचे कार्यालयाकडील दि. 11.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर ठिकाणी माती मिश्रीत डेब्रीजचा भराव दिसून आला. परंतु सदरची जागा एम.आय.डी.सी. यांचे मालकीची असून त्यांनी सदर जागेचा आगाऊ ताबा वनपाल वन्यजीव घटक, ठाणे यांना दि.08.08.2022 रोजी दिलेला असल्याचे नमूद केले असून कांदळवनाचा ऱ्हास झालेला नसल्याचे नमूद केले आहे.	1. नवी मुंबई महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.
43	तक्रार क्र. 198 (100 तक्रारी) श्री. अमजद खान, व्यवस्थापकीय संचालक, वसुंधरा संवर्धन ट्रस्ट, मुंबई यांचेकडून प्राप्त 100 तक्रारींबाबत. दि.27.05.2022	• विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.26.06.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालानुसार एकूण 100 तक्रारींपैकी 100 ठिकाणांची स्थळपहाणी करण्यात आली आहे. सदर 100 तक्रारींचे अवलोकन करता अधिसूचित कांदळवन क्षेत्रावर कांदळवन कक्षा मार्फत उचित कार्यवाही करण्यात येत असून उर्वरित तक्रारींचे क्षेत्र हे अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नसल्याने पुढील कार्यवाहीकरीता अपर तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी मिरा-भाईंदर यांना उचित कार्यवाहीसाठी कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • मा.अध्यक्षांनी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांना उर्वरित तक्रारींवर उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (100 तक्रारींपैकी 64 तक्रारींचा अहवाल प्राप्त)

44	तक्रार क्र. 200 श्री. इमरान शेख Illegal construction within 50m buffer Zone of Mangroves. Date : 27.09.2022	• मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांचे दि.14.03.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर ठिकाणची स्थळ पहाणी केली असता सदर परिसरात नव्याने कोणतेही माती भराव व बांधकाम झाल्याचे निदर्शनास आले नसल्याचे नमूद केले आहे. तसेच सदर संदर्भातील छायाचित्रे (जीपीएस लोकेशनसह) सादर केलेली आहेत. • परंतु तक्रारदार यांचा या तक्रारी संदर्भात दि.05.04.2023 रोजी पुन:श्च तक्रार प्राप्त झाली असून सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.12.04.2023 रोजीच्या पत्रान्वये पुन:श्च स्थळ पाहणी अहवाल मागविण्यात आला आहे. • मा.अध्यक्षांनी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी, ठाणे 2. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (अहवाल प्राप्त) 3. विभागीय वन अधिकारी
45	तक्रार क्र.213 श्री. अमजद खान, व्यवस्थापकीय संचालक, वसुंधरा संवर्धन ट्रस्ट, मुंबई यांचेकडून प्राप्त 35 तक्रारींबाबत. दि.09.02.2023.	• विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.26.06.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालानुसार एकूण 35 तक्रारींपैकी 35 ठिकाणांची स्थळपहाणी करण्यात आली आहे. सदर 35 तक्रारींचे अवलोकन करता अधिसूचित कांदळवन क्षेत्रावर कांदळवन कक्षा मार्फत उचित कार्यवाही करण्यात येत असून उर्वरित तक्रारींचे क्षेत्र हे अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नसल्याने पुढील कार्यवाहीकरीता अपर तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी मिरा-भाईंदर यांना उचित कार्यवाहीसाठी कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • मा.अध्यक्षांनी उर्वरित तक्रारीबाबत मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1.मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (35 तक्रारींपैकी 9 तक्रारींचा अहवाल प्राप्त)
46	तक्रार क्र.218 श्री. सचिन वसंत भोईर. Illegally encroachment on government Khjan land and construction in CRZ are by demolishing Mangroves. दि. 13.02.2023	• मा.अध्यक्षांनी भिवंडी-निझामपूर महानगरपालिका, जिल्हाधिकारी ठाणे, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी, भिवंडी यांचे कार्यालयाच्या दि.13.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार स.नं.63, 64 व 65 अ या सरकारी खाजण जमीनी मौजे कोपर गावचे शिवेस लागून आहे व सदर जमीनीलगत खाजगी मालकीचे स.नं. च्या जमीनी आहे व सदर खाजगी मालकीच्या स.नं. मध्ये सुमारे 15 वर्षापुर्वी बांधकामे झालेली आहे. तसेच स.नं. 63, 64 व 65 अ च्या जमीनीमध्ये आजुबाजुचे	1. जिल्हाधिकारी ठाणे 2. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ. 3. MMRDA

		जमीनीमध्ये कांदळवन दिसून आलेले नाही. मौजे कोपर या गावचे सन 2005 सालचा MRSAC चे नकाशे उपलब्ध नाही. तरी सदरचे कोपर गाव हे मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांचे कार्यक्षेत्रात येत असल्याने या कार्यालयाचे दि. 13.07.2023 रोजीचे पत्रान्वये कार्यवाही करणेबाबत कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे.	
47	तक्रार क्र.219 श्री.धिरज परब. मा.उच्च न्यायालयास खोटी माहिती देऊन फसवणूक करत पर्यावरण व कांदळवनाचा ऱ्हास करणाऱ्या मीरा भाईंदर महानगरपालिकेच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागासह संबंधित विभागाच्या अधिकाऱ्यांवर संगनमत-कटकारस्थान केल्या प्रकरणी गुन्हा दाखल करुन फौजदारी व निलंबनाची प्रशासकीय कारवाई करणे तसेच खाडी पात्रात व कांदळवन मध्ये कॉंक्रीट नाले बांधण्याचे काम तात्काळ बंद करणे व झालेले नाले तोडून टाकणेबाबत. दि. 10.03.2023	• आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांच्या दि.23.06.2023 रोजीचा अहवालानुसार महानगरपालिकेने सी.आर.झेड ने बाधित होणाऱ्या क्षेत्रामध्ये सी.आर.झेड प्राधिकरणाकडे विहित नमुन्यात परवानगीसाठी प्रस्ताव सादर करण्यात येतो व सी.आर.झेड प्राधिकरणामार्फत वेळोवेळी तज्ञ समितीने स्थळ निरिक्षण करुन दिलेल्या अहवालानुसार सी.आर.झेड प्राधिकरणाने महानगरपालिकेस परवानगी दिलेल्या होत्या व सी.आर.झेड. प्राधिकरणाने दिलेल्या मंजुरीमध्ये नमुद केलेल्या अटीनुसार मा. उच्च न्यायालयामध्ये परवानगीसाठी दावा दाखल करण्यात येतो. • मिरा भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रात सी.आर.झेड. प्राधिकरण व मा.उच्च न्यायालय यांनी दिलेल्या परवानगीनुसार विविध विकास कामे करण्यात येतात. मिरा भाईंदर महानगरपालिके मार्फत नियमानुसार उल्लंघन न करता विकास कामे करण्यात आलेली आहेत. पर्यावरणाचा कोणत्याही प्रकारे ऱ्हास करण्यात आलेला नसल्याचे नमूद केले आहे.	1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे
48	तक्रार क्र.233 श्री. प्रदीप पाटोले Heavy dumping of debris in Mangroves and creating playground in juhinagar Side. दि. 07.04.2023	• उप आयुक्त (परि-1), नवी मुंबई महानगरपालिका यांचे दि.19.06.2023 रोजीच्या अहवालानूसार जुईनगर येथील कांदळवन क्षेत्रास दि.09.06.2023 रोजी स्थळपाहणी करण्यात आलेली असून सादर केलेल्या पंचनाम्यानुसार कांदळवन क्षेत्रात डेब्रीज भराव यापूर्वी टाकण्यात आल्याचे आढळले असल्याचे नमूद केले आहे. सोबत पंचनामा, Geo Tagged छायाचित्रे माहितीस्तव सादर करण्यात आलेली आहेत. • तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी ठाणे यांचे कार्यालयाच्या दि.13.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर ठिकाणी काही प्रमाणात भराव केल्याचे दिसून आले. सदर जमीन आजरोजी राखीव वने व सिडको यांचे नावे दाखल आहे. सबब वन विभाग व सिडको यांचे मार्फत कार्यवाही होणे अपेक्षित असून कांदळवनाचा ऱ्हास झालेला नसल्याचे नमूद केले आहे.	1. जिल्हाधिकारी ठाणे 2. विभागीय वन अधिकारी

49	तक्रार क्र. 234 आपले महानगर दैनिक या वृत्तपत्राच्या दि.20.03.2023 रोजीच्या बातमीबाबत. दि.27.03.2023	• मा.अध्यक्षांनी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, जिल्हाधिकारी ठाणे, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. मीरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी
50	तक्रार क्र. 235 श्री. राजीव दत्ता Illegal unlawful destructions of wetland, hence this complaint for a lawful action at Priority. दि.03.05.2023	• मा.अध्यक्षांनी भिवंडी-निझामपूर महानगरपालिका, जिल्हाधिकारी ठाणे, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी, ठाणे यांचे कार्यालयाच्या दि.04.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारदार यांनी सदर तक्रार अर्जामध्ये कोणत्याही प्रकारचे स.नं. चा उल्लेख नाही. परंतु आजरोजी मौजे-कशेळी, ता.भिवंडी या गावाचे संपुर्ण हद्दीत पहाणी केली असता कोणत्याही कांदळनाची तोड (ऱ्हास) झालेली नाही. तरी सदरचे गाव हे मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांचे कार्यक्षेत्रात येत असल्याने सदर प्राधिकरणाकडून कार्यवाही होणे आवश्यक असल्याचे नमूद केले आहे.	1. भिवंडी-निझामपूर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी 4. MMRDA
51	तक्रार क्र. 238 श्री. कृष्णा गुप्ता भाईंदर ठाणे मौजे भाईंदर स. नं. 168 या ठिकाणी अनधिकृतपणे माती भराव करुन कांदळवन नष्ट केल्याप्रकरणी कारवाई करणेबाबत.. दिनांक 25.05.2023	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 06.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता.	1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, ठाणे (अहवाल प्राप्त) 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी
52	तक्रार क्र. 239 श्री. परवेश फाजल अब्बास Encroachment on Government Owned Forest Land, Illegal Land filling and Construction on CRZ I Zone and Destruction of Mangroves Tedal Zone दि. 12.04.2023	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 06.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. ठाणे महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी मुंबई कांदळवन संधारण घटक
53	तक्रार क्र. 245 श्री. बी. एन. कुमार Massive destruction of mangrove near Vashi Rly station दि. 02.06.2023	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 21.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. • त्याअनुषंगाने तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी ठाणे यांचे कार्यालयाच्या दि.13.07.2023 रोजीच्या	1. मीरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी मुंबई

		अहवालानूसार सदर जागेवर तुरळक स्वरुपात ठिकठिकाणी डेब्रिज सदृश्य ढिग दिसून आले. सदरची जागा आज रोजी वन विभागाचे नावे असल्याने प्रकरणी वन विभागा मार्फत कार्यवाही होणे अपेक्षित असून कांदळवनाचा ऱ्हास झालेला नसल्याचे नमूद केले आहे.	कांदळवन संधारण घटक
54	तक्रार क्र. 246 श्री. धीरज परब भाईंदरच्या उत्तन येथील एस्सेल ग्रुपने कटकारस्थान करुन कित्येक एकर जागेतील कांदळवनाची प्रचंड तोड व बांध घालून पर्यावरणाचा ऱ्हास केल्याप्रकरणी संबंधित यांच्याकडून पर्यावरणाची हानी केल्याची नुकसान भरपाई वसूल करणे तसेच भराव-बांध काढून पुन्हा कांदळवन लागवड करणेबाबत. दि. 06.06.2023	• अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानूसार सदर रस्त्यामुळे एकबाजूचे खाडीचे पाणी अडविले गेले असून, दुसऱ्या बाजुच्या कांदळवनास नुकसान होत आहे. त्यामुळे सदर पाणी ठिक ठिकाणी रस्ता खोदुन मोकळे करणे आवश्यक आहे. त्याबाबत या कार्यालयाच्या दि. 24.12.2020 अन्वये, उपआयुक्त, अतिक्रमणविभाग व प्रभागअधिकारी, प्रभाग समिती क्र.01,मिरा- भाईंदर महानगरपालिका यांना कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. तसेच कांदळवनाचा ऱ्हास झाला असून मे. एस्सेल इंफ्रा प्रोजेक्टस लि. चे भराव करणारे व इतर बांधकाम करणारे ठेकेदार तसेच बांधकामासाठी साहित्य पुरविणारे यांचे विरुध्द पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 व 19 नूसार FIR No. 05/2013 दि. 13.12.2013, FIR No. 03/2015 दि.17.11.2015 व 0240/2020 दि.29.12.2020 रोजी उत्त् सागरी पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे.	1. मीरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक
55	तक्रार क्र.247 श्री. राजीव दत्ता Destructions of Mangroves and Wetland within the Jurisdiction of the Thane Municipal Corporation, Thane. दि.24.06.2023	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 12.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. ठाणे महानगरपालिका 2. विभागीय वन अधिकारी मुंबई कांदळवन संधारण घटक
56	तक्रार क्र. 252 श्री. राजीव दत्ता भाईंदरच्या चौक येथील खाडी किनारी मोठया प्रमाणात कांदळवनाची कत्तल केल्याची फिर्याद. दि.03.07.2023.	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 18.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. जिल्हाधिकारी ठाणे 2. मीरा भाईंदर महानगरपालिका 3. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
57	तक्रार क्र.254 श्री. राजेंद्र ज.पाटील कांदळवन संरक्षणाबाबत व वेटलॅंडबाबत मार्गदर्शनपर आदेश असून, त्यांचे अवमान करणारे तसेच तळ + 4 मजल्याचे अनधिकृत शाळेचे बांधकाम	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 01.08.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. ठाणे महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण

	करणारे श्री. उत्तमकुमार जयवंत सावंत यांचे विरोधात कठोर कायदेशीर कारवाई करण्याबाबत. दि.07.07.2023		घटक
58	तक्रार क्र.256 श्री. रुपाली श्रीवास्तव Illegal Dumping in CRZ : Gorbunder Road Survey No. 40, Hissa Number 1. दि.20.07.2023	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 01.08.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. मीरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी
59	तक्रार क्र.257 श्री. राजीव दत्ता ठामपा, ठाणे अधिकारातील व कार्यक्षेत्रातील, मंजूर विकास प्रस्ताव क्रमांक:- S06/0063/2010,(हिरानंदानी टाउनशिप) बेकायदेशीर भराव टाकणे व कांदळवन नष्ट करुन बांधकाम केल्याबाबत प्राप्त फिर्याद.दि.22.07.2023	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 01.08.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. ठाणे महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक

अ.क्र	तक्रारदार व तक्रारीचा विषय	सविस्तर तपशील	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
		रायगड जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी	
60	तक्रार क्र. 149 श्री. स्टॅलिन डी. दि.15.04.2021 Multiple CRZ violations, dumping of garbage and debris in Mangrove areas at Alibag.	• जिल्हाधिकारी रायगड यांच्या दि.21.06.2022 रोजीच्या अहवालानुसार अर्जामध्ये नमूद केलेल्या अक्षांश व रेखांशावरती दि. 17.02.2022 रोजीच्या पंचनाम्यानुसार कांदळवनावर कचरा टाकला जात असल्याबाबत व भरतीच्या पाण्याला अडथळा निर्माण होत आहे असे निष्पन्न होत नाही असे नमूद केले आहे. • परंतु, समितीने सदरचे ठिकाण गुगल अर्थद्वारे तपासले असता, तक्रारीत नमूद G.P.S रिडींगनूसार अहवाल सादर झाला नसल्याने पुन्हा स्थळ पाहणी करण्याचे निर्देश दिले आहेत. • मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी रायगड
61	तक्रार क्र.165 बी.एन.कुमार व श्री.नंदकुमार पवार – Massive Mangrove destruction and langrab at Kharghar. दि. 14.01.2022	• जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.14.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार मौजे खारघर, ता. पनवेल येथील सेक्टर 16, 17, 27 ची पाहणी केली असता स्थळपाहणी वेळी सदर ठिकाणी कांदळवन वनस्पतीचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून येत नसल्याचे नमूद केले आहे.	-

		• सिडको कार्यालयाच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार कार्यकारी अभियंता (खारघर), सिडको विभागाने दि.24.01.2023 रोजी सिडको महामंडळाच्या कर्मचाऱ्यांसोबत स्थळ पाहणी केली असता स्थळपाहणी दरम्यान सदर जमिनीवरील अतिक्रमण काढण्याचे आवाहन केले होते. तरी, दि.25.01.2023 रोजी सदरील जमिनीवरील अतिक्रमण हटविल्याचे निदर्शनास आले असल्याचे नमूद केले आहे.	
62	तक्रार क्र. 188 श्री. महेश आठवले, दि.20.05.2022 बागमळा ता. अलिबाग येथे खाड्या बुजविणे व खाडी किनारीची mangrove नष्ट करणे, पाणथळ जागांवर भराव, Intertidal zone मधे भराव करणे.	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी रायगड 2. उपवनसंरक्षक अलिबाग
63	तक्रार क्र. 143 श्री. स्टॅलिन डी. दि.08.02.2021 Mangroves destroyed and road made, tide water blocked At Taloja phata.	• जिल्हाधिकारी रायगड यांचा दि.08.09.2022 रोजीच्या अहवालानूसार मंडळ अधिकारी, तळोजा व कांदळवन कक्ष, घनसोली यांनी दि.08.08.2022 रोजी सदर ठिकाणची स्थळ पाहणी केली असता, खाडीच्या दोन्ही किनाऱ्यावर कोणत्याही प्रकारची वृक्षतोड झाल्याचे दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे. सदर खाडी किनाऱ्याहून रेल्वे लाईन कडे जाणारा रस्ता हा अंदाजे 20 ते 25 वर्षांपूर्वी पासूनचा जुना कच्चा रस्ता आहे. प्रत्यक्ष चौकशीवरून सदरचा कच्चा रस्त्याचे काम रेल्वे विभागामार्फत अंदाजे 20 ते 25 वर्षापासून पनवेल-वाशी रेल्वे (हार्बर लाईन) च्या कामाकरिता करण्यात आलेबाबत मंडळ अधिकारी,तळोजा यांनी नमूद केले आहे. • समितीने सदरची जागा गुगल अर्थद्वारे तपासली असता सदरचा रस्ता 2018 पासून कांदळवन नष्ट करुन माती भराव टाकून पायवाटीचे रस्त्यामध्ये रुपांतरित झाल्याचे दिसून येत असल्याचे नमूद केले आहे. • सदर ठिकाणी कांदळवनाचे नुकसान झाल्यामुळे संबंधितांवर उचित कार्यवाही करुन सदर जागेचे Restoration करण्याबाबत निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी रायगड

64	तक्रार क्र. 191 Pradeep Patole – दि.11.07.2022 Destruction of Mangroves in Kharghar near Toll Naka	• जिल्हाधिकारी, रायगड यांचे दि.09.09.2022 रोजीच्या अहवालानूसार मंडळ अधिकारी, तळोजे यांनी दि.27.07.2022 रोजी मौजे खारघर येथील टोलनाक्याजवळ पाहणी केली असता, टोल नाक्याच्या आसपास कोठेही कांदळवन वनस्पतीचा ऱ्हास किंवा तोड झाल्याचे दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे. • विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांचे दि.27.10.2022 रोजीच्या अहवालानूसार सदरचे क्षेत्र हे सिडको विभागाच्या अखत्यारित येत असल्याने वनक्षेत्रपाल नवी मुंबई यांनी दि.24.08.2022 रोजीच्या पत्रान्वये सिडको विभाग यांना कारवाई करणेबाबत कळविले असल्याचे नमूद केले आहे. • सिडको कार्यालयाच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार कार्यकारी अभियंता (खारघर), सिडको विभागाने दि.28.09.2023, दि.10.03.2023, दि.14.07.2023 रोजी स्थळ पाहणी केली होती. सद्यस्थितीत निवारणाचा उपाय म्हणून त्याबद्दल खारघर पोलिस स्टेशन येथे तक्रार नोंदविण्यात आलेली असल्याचे नमूद केले आहे.	-
65	तक्रार क्र. 195 श्री.स्टॅलिन डी – दि.08.08.2022 ILLEGAL SAND MINING KILLING MANGROVES IN TALOJA CREEK/BUNDS KILLING MANGROVES AT KAMOTE	• विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांच्या दि.21.12.2022 रोजीच्या अहवालानूसार सदरचे ठिकाण हे मौजे कामोठे स.नं. 56 व 368 येथील असून अधिसुचित कांदळवन क्षेत्र नाही. नमूद क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्राव्यतिरिक्त असल्याने वनक्षेत्रपाल नवी मुंबई यांचे दि.02.11.2022 रोजीच्या पत्रान्वये वनपरिक्षेत्र अधिकारी, पनवेल व महाव्यवस्थापक, सिडको यांना कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • सिडको यांच्या दि. 06.06.2023 रोजीच्या अहवालानूसार जागोजागी मातीचे बांध तोडण्यात आलेले असून त्यामुळे भरती ओहोटीचे पाणी अडत नसल्याचे निर्दशनास आले व कांदळवानाचा ऱ्हास झालेला दिसून येत नाही. तसेच कांदळवनाचा ऱ्हास होऊ नये यासाठी सदर विभागाकडून भविष्यात कायमस्वरुपी उपाययोजना करण्यात येईल असे नमूद केले आहे. • जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.14.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार मौजे कामोठे ता. पनवेल येथील सर्व्हे क्रमांक 56 मध्ये कांदळवनाचा ऱ्हास झाला असल्याने पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15(1) अन्वये अज्ञात व्यक्ती विरुध्द कामोठे पोलिस ठाणे येथे गुन्हा क्र.0220 दिनांक 09.09.2022 अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.	---

		• त्याअनुषंगाने समितीने सदरची जागा गुगल अर्थद्वारे तपासली असता, सदर ठिकाणी होणारे वाळू उत्खनन ताबडतोब थांबवून जागेचे Restoration करण्याचे निर्देश संबंधित अधिकाऱ्यांना दिले होते.	
66	तक्रार क्र.210 सौ.शकुंतला राजेंद्र म्हात्रे, रायगड दि.03.02.2023 श्री.महेश नारायण म्हात्रे, रा.कोढरीगाव ता.उरण या इसमाने खाडीतील कांदळवन, झुडपे बेकायदेशीररित्या तोडून त्याचा नायनाट केला आहे व त्याठिकाणी लोखंडी खांबे गाडून व खोदकाम करुन मासेमारी करण्यासाठी जाळे लावले आहेत व सिडको संपादित जागेत अनधिकृत पत्र्याची शेड बांधलेली आहे ती काढण्याबाबत.	• सिडको यांच्या दि.31.03.2023 रोजीच्या अहवालनूसार नियंत्रक, अनधिकृत बांधकामे (दक्षिण) यांचे मार्फत महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगर नियोजन अधिनियम 1966 च्या 53 (1) (अ) अंतर्गत दि.15.02.2023 रोजी नोटीस बजावण्यात आली असून सदर अनधिकृत बांधकाम 24 तासाच्या आत स्वत:हून काढून टाकून ते अनधिकृत बांधकाम करण्यापूर्वी जमीन ज्या स्थितीत होती त्या स्थितीत आणून ठेवावी तसे न झाल्यास कायद्याच्या कलम क्र.53(6)(ब) खाली असलेल्या अधिकाराचा वापर करुन सदर जमीन पूर्वस्थितीत आणून ठेवण्याची कार्यवाही करण्यात येईल असे नमूद केले आहे. • जिल्हाधिकारी रायगड यांच्या दि.17.05.2023 रोजीच्या स्थळपाहणी अहवालानूसार श्री.महेश नारायण म्हात्रे यांनी खाडीमध्ये मासेमारी करण्यासाठी जाळी लावली आहे. त्याठिकाणी कांदळवन असल्याचे किंवा ऱ्हास झाल्याचे दिसून येत नसल्याचे नमूद केले आहे. • त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी सिडको यांना सिडको संपादित जागेत अनधिकृत बांधकामाबाबतचा अंतिम अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 2. जिल्हाधिकारी रायगड 3. उपवनसंरक्षक अलिबाग
67	तक्रार क्र.211 श्री.गणेश प्रभाकर मिरजणकर, रायगड दि.03.02.2023 मॅग्रोजची कत्तल करुन चालु असलेले बेकायदेशीर भरावाचे काम त्वरीत थांबवून सर्व संबंधितांवर फौजदारी स्वरुपाचे गुन्हे दाखल करुन कायदेशीररित्या सक्त कारवाई करणेबाबत.	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड व उपवनसंरक्षक अलिबाग यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी रायगड यांचे प्राप्त अहवालानूसार मौजे मुरुड येथील स.नं.39/1 क्षेत्र 4-58-00 हे. आर. ही मिळकत सरकारी खाजण असून या क्षेत्रात कांदळवन दिसून येत आहे. सदर मिळकतीमध्ये अंदाजे 0-40-00 हे.आर. क्षेत्रावर मुरुम पसरवून भराव करुन आजुबाजुच्या परिसरातील कांदळवनाचे झुडपे तोडुन साफसफाई केली असल्याचे निदर्शनास आले आहे. उक्त मिळकतीमध्ये 668 ब्रास मुरुम – मातीचा भराव केल्याचे दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे. • कांदळवनाचा ऱ्हास झालेला असल्यामुळे श्री. प्रकाश बाबु सरपाटील,जि. रायगड यांचे विरुध्द पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 अन्वये, मुरुड पोलिस ठाणे येथे F.I.R No. 0111/2023 दि. 10.07.2023 रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला	1. उपवनसंरक्षक अलिबाग

		आहे.	
68	तक्रार क्र.212 श्री.प्रदिप पाटोले, रायगड दि.07.02.2023 1. Dumping of Debris in Sector 17, Sector 27, Sector 25 on Wetland and Mangroves. 2. Mangrove and wetland near Yogadan Port are been killed.	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड, उपवनसंरक्षक अलिबाग, सिडको, पनवेल महानगरपालिका यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने सिडको कार्यालयाच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार खारघर सेक्टर 17 मधील सिडको अंतर्गत होल्डिंग पॉन्ड हे पनवेल महानगरपालिकेस हस्तांतरीत करण्यात आलेले आहे आणि रस्त्याच्या बाजूस पडलेल्या डेब्रिज संबंधीत पनवेल महानगरपालिकेशी पत्र व्यवहार केलेला आहे. • सेक्टर – 25 मधील सिडको अंतर्गत होल्डिंग पॉन्ड येथे कार्यकारी अभियंता (खारघर), सिडको विभागाने दि.27.11.2022, दि.09.01.2023, दि.30.01.2023, दि.13.02.2023, दि.14.07.2023 रोजी स्थळ पाहणी केली होती. सदरील प्लॉटवर बेकायदेशीरपणे डेब्रिज डंपिग केल्याबद्दल खारघर पोलीस स्टेशन येथे तक्रार नोंदविण्यात आलेली असल्याचे नमूद केले आहे.	1. जिल्हाधिकारी रायगड 2. पनवेल महानगरपालिका 3. उपवनसंरक्षक अलिबाग
69	तक्रार क्र.224 श्री.वैभव म्हात्रे Destruction of Mangroves in Nhavekhadi, Near Ulwe Node, Navi Mumbai. दि. 01.04.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड, उपवनसंरक्षक अलिबाग, व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.14.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार मौजे न्हावे खाडी उत्तरपाडा येथील स.नं.14/2 हा सिडको मालकीचा असून सदर जमीन मिळकत सिडकोसाठी संपादित झाली आहे. प्रत्यक्ष स्थळपाहणीवेळी कांदळवन वृक्षाची तोड केल्याचे दिसून येत नाही. मौजे न्हावे खाडी येथील मोरी/उघड यांचे काम सिडको मार्फत करण्यात आले नाही. सदर मोरी/उघड समुद्राचे भरती पाण्यापासून गावाच्या संरक्षण होण्याच्या उद्देशाने करण्यात आले आहे. सदर मोरीमुळे कांदळवनाचा ऱ्हास झाल्याचे निदर्शनास आलेले नाही. सदर जागेवर भराव नसून स्मशानभूमीकडे जाणारा रस्ता आहे. संयुक्त स्थळपाहणीवेळी किटकनाशकाचा वापर करुन खारफुटी नष्ट झाल्याची बाब दिसून आली नाही. स.नं.9/अ/740 हा सिडको मालकीचा असून संयुक्त स्थळपाहणीवेळी खारफुटी व खाडीमध्ये सिमेंट मिक्सर पाणी टाकल्याची बाब दिसून आले नसून कांदळवनाचा ऱ्हास झालेला नसल्याचे नमूद केले आहे. • सिडको यांच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या	1. उपवनसंरक्षक अलिबाग

		अहवालानूसार जमिन भराव व खारफुटी वृक्षाची तोड व कत्तल थांबविण्यासाठी सिडकोतर्फे सुरक्षा रक्षक नियुक्त करण्यासंदर्भात सुरक्षा अधिकारी यांना कळविण्यात आले आहे. रामबागच्या दिशेने येणाऱ्या समुद्राच्या मार्गातील पाण्याचे प्रवाह खंडित न करण्यासाठी सिडकोचे अधिकारी दर महिन्याला न्हावा खाडी येथील फ्लॅप गेट येथे भेट देवून पाहणी करतील व पाणी नियंत्रितआहे किंवा कसे याचे निरीक्षण करतील. सिमेंट कॉंक्रिट मिक्सरमधील शिल्लक कॉंक्रिट हे खारफुटी व खाडीमध्ये टाकल्याचे आढळले नाही. परंतु अज्ञात व्यक्तीव्दारे रिकामे कॉंक्रिट मिक्सर तिथेच धुतल्याचे आढळले. अशी भविष्यात घटना पुन्हा पडू नये यासाठी सिडको सुरक्षा रक्षकांना सूचना करण्यात आली आहे. • मौजे न्हावे (उत्तरपाडा), ता.पनवेल येथे दि.26.06.2023 रोजी सिडको अधिकारी व परिक्षेत्र वन विभागातील अधिकारी श्री.चंद्रकांत शंकर मोरे यांच्यासमवेत कत्तल केलेले कांदळवनाच्या ठिकाणी नवीन खारफुटी वृक्ष लागवड करण्यासाठी संयुक्त भेट दिली. या भेटीत सुकलेली खारफुटी काढून त्याठिकाणी नवीन पाच हजार (5000) खारफुटी न्हावे (उत्तरपाडा) येथे लावावी असे वनपरिक्षेत्र् विभागातून आलेल्या अधिकारी यांनी सुचविले. • यासंदर्भात सिडको कार्यालयाकडून दि.12.07.2023 रोजी वनपरिक्षेत्र अधिकारी, उरण यांना पत्र लिहून सदर ठिकाणी भरती ओहोटीचा प्रवाह तात्काळ सुरु करुन Fish Bone Type चर खोदून त्यावर कांदळवन संधारण घटक विभागाच्या सहाय्याने कांदळवन लागवड करण्यासाठी पुढील कार्यवाही करावी अशी विनंती करण्यात आलेली असल्याचे नमूद केले आहे.	
70	तक्रार क्र.225 अज्ञात व्यक्ती दि. 20.02.2023 न्हावे व नवखार ता.रोहा जि.रायगड जवळील कुंडलिका खाडीत मॅंग्रोजची कत्तल करुन सेक्शन पंपाद्वारे अनधिकृतपणे वाळू उपसा होत असलेबाबत.	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड, उपवनसंरक्षक अलिबाग यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1.जिल्हाधिकारी रायगड 2. उपवनसंरक्षक अलिबाग
71	तक्रार क्र. 237 श्री. नरेशचंद्र सिंग Illegal reclamation of Wetlands and Mangroves (CRZ area) in Kharghar, Navi Mumbai दि. 15.05.2023	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 06.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.13.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार मौजे	1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको

		खारघर ता.पनवेल येथील सेक्टर 25 येथील पेठ गावाच्या समोरील बाजुस वास्तु विहार रस्त्यालगत गुराचे गोठे व कार वॉशिंग सेंटर असे बेकायदेशीर व्यवसाय चालु असलेबाबत तसेच सदर ठिकाणी मच्छिमार व्यवसाय सुरु असलेबाबत मंडळ अधिकारी, कळंबोली यांनी नमूद केले असून, सदर ठिकाणी C.R.Z. क्षेत्रात कांदळवन जागेचा ऱ्हास झालेला दिसून येत नसल्याचे नमूद केले आहे.	
72	तक्रार क्र. 240 श्री. सुनील अग्रवाल Massive destruction of M angroves, Illegal CRZ encroachment & debris Dumping at Ulwe node Sector 2, 5, 6, 20, 21, 22, 23 दिनांक 25.05.2023	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 16.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि. 13.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सेक्टर 22 वगळता सेक्टर 2,5,6,20,21,23 येथे प्लॉटींग झाले असून पुर्णत: लोकवस्ती आहे. वरील सेक्टर मध्ये कोठेही कांदळवन क्षेत्र नाही. सेक्टर 22 मध्ये लोकवस्ती नाही. तसेच सदरची जागा ही मोकळी आहे. वर नमूद 2,5,6,20,21,23 ची स्थळपाहणी केली असता कांदळवन वनस्पतीची तोड झाल्याचे निर्देशनास आले नसल्याचे नमूद केले आहे.	1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको
73	तक्रार क्र. 242 श्री. बी. एन. कुमार CRZ Violation at Ulwe for Tirupati Balaji Temple at Plot No. 3 Sector 12, Ulwe node, Tal. Panvel and Dist. Raigad by M/s Tirumala Tirupati Devasthanam. दिनांक 31.05.2023	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दिनांक 06.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी रायगड यांचे अहवालानूसार प्लॉट नं. 3 सेक्टर 12 उलवे नोड ता.पनवेल या जमीनीवर सद्यस्थितीत एल.अॅन्ड टी कंपनीचे मशीन, रेडिमीक्स, प्लॅन्ट, गाडया हायवा, पोकलन पार्किंग, तिरुपती मंदिर जागेवर आहे. जागेच्या पश्चिमेला न्हावा शिवडी रस्ता आहे. जागेवर आज स्थितीला कांदळवन तोड झालेली नसल्याचे नमूद केले आहे.	1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको
74	तक्रार क्र. 253 श्री. प्रदीप पाटोळे Enchrochment in Mangroves by Nisarg Udyan and Dumping Department. दि.09.07.2023.	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 18.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. जिल्हाधिकारी रायगड 2. नवी मुंबई महानगरपालिका 3. सिडको
75	तक्रार क्र.258 Roadpali Resodents Welfare Association. Illegal Temple have been developed दि.29.07.2023	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 09.08.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 2. पनवेल महानगरपालिका 3. जिल्हाधिकारी

			रायगड

अ.क्र	तक्रारदार व तक्रारीचा विषय	सविस्तर तपशील	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
	पालघर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी		
76	तक्रार क्र. 134 श्रीमती श्वेता भट दि.11.05.2020 Destruction of mangroves at Sasunavghar, Vasai, Palghar.	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी पालघर
77	तक्रार क्र. 189 श्री. भरत पाटील, दि. 19.05.2022 कांदळवनाची बेकायदेशीर कत्तल होत असल्याबाबत.	• वसई विरार शहर महानगरपालिका यांच्या दि.12.04.2023 रोजीच्या अहवालानूसार प्रभाग समिती 'जी' वालीव कार्यक्षेत्रातील गाव मौजे ससुनवघर स.न.100, 193 नायगाव (पूर्व) येथे पाहणी केली असता सदर जागेत नगररचना विभागाकडील परवानगी बाबतचे VVCMC/TP/CC/VP-6475/97/2022-23 Date.30.06.2022 फलक आढळून आले तसेच उर्वरित जागेवर बांधकाम झाल्याचे दिसून येत नसल्याचे नमूद केले आहे. • मा.अध्यक्षांनी उपवनसंरक्षक डहाणू वन विभाग यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. वसई-विरार महानगरपालिका 2. उपवनसंरक्षक डहाणू वन विभाग
78	तक्रार क्र.208 श्री.निलेश वर्तक व श्री.अमर म्हात्रे यांच्या वसईतील रानगावात शासकीय जागेवर कांदळवनाची तोड होत असल्याच्यातक्रारीबाबत. दि.18.01.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर, उपवनसंरक्षक डहाणू वन विभाग यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी पालघर 2. उपवनसंरक्षक डहाणू वन विभाग
79	तक्रार क्र.220 श्री.महेश भोईर तिवरांच्या झाडांची कत्तल करुन जागेवर माती आणि अनधिकृत बांधकाम केलेबाबत तक्रार. दि. 21.03.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर, वसई विरार महानगरपालिका, उपवनसंरक्षक डहाणू यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. वसई-विरार महानगरपालिका 2.जिल्हाधिकारी पालघर 3. उपवनसंरक्षक डहाणू
80	तक्रार क्र.222 श्री.मेकॅन्झी डाबरे व श्री.जॉय जोसेफ फरगोज घोडबंदर ते ससूनवघर दरम्यान पाणथळ जमिनीवरील प्रचंड मोठया प्रमाणात कांदळवनाची तोड करुन भराव घातला जात असल्याबाबत. दि. 14.03.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर, वसई विरार महानगरपालिका, उपवनसंरक्षक डहाणू यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. वसई विरार शहर मनपा 2. जिल्हाधिकारी पालघर 3. उपवनसंरक्षक डहाणू वन विभाग

81	तक्रार क्र. 241 श्री. दिनेश गोसावी परिवर्तन संघटना पालघर Complaint regarding Destruction of Mangroves. दिनांक 29.05.2023	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत जा.क्र. 56 दिनांक 06.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. वसई-विरार महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी पालघर 3. उप वनसंरक्षक डहाण वनविभाग, पालघर
82	तक्रार क्र. 243 श्री. चंदू विजय पाटील मुंबई अहमदाबाद राष्ट्रीय महामार्गालगत नायगाव जुचंद्र येथील वसई खाडीपात्राच्या जमीनीवरील ॲग्रोसर्ग इरिडेटर्स इंडिया प्रा. लि. कारखान्यास देण्यात आलेली परवानगी रद्द करीत पर्यावरणाचा ऱ्हास होत असल्याप्रकरणी सदर कारखाना तात्काळ बंद करण्यात येणेबाबत.	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत जा.क्र. 129 दिनांक 21.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. वसई-विरार महानगरपालिका 2. महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई 3. जिल्हाधिकारी पालघर
83	तक्रार क्र. 244 श्री. रामअवतार जिनु यादव दिनांक 04.06.2023 सर्वे नंबर – 283 / 284 जुचंद्र तालुका – वसई जिल्हा पालघर भूमि पर कांदलवन झाड नष्ट करनेवाले माफिया लोगो पर गुन्हा दाखल करने से संबंधित.	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 21.06.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. वसई-विरार महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी पालघर
84	तक्रार क्र.248 श्री. कैलास चव्हाण सर्व्हे क्र.248, ज्युचंद्र मौजे या मिळकतीवर यालगत 24 एकर मिळकतीवर कैलास द्वारकानाथ म्हात्रे (भुमाफिया) व यांचे 20 ते 25 सहकारी भुमाफिया व गुंड यांनी हजारो कांदळवनाच्या झाडाची कत्तल करुन 80 ते 90 हजार ब्रासचे गौणखनिज (माती, दगड, मुरुम) बाहेरुन वाहतूक आणून मोठ-मोठे तलाव भराव करुन या मिळकतीवर केलेल्या भरणीची शासनाची कोणतीही पुर्व परवानगी घेतली नाही आणि 2000 पक्के बांधकाम करुन चाळी बनवित आहेत, हे पक्के बांधकाम तात्काळ निष्कासन करावे व जमीन कब्जा केल्याचा दंड व गुन्हा दाखल करण्याचे आदेश द्यावेत	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 12.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. वसई-विरार महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी पालघर

	याबाबत तक्रार अर्ज. दि.28.05.2023		
85	तक्रार क्र. 249 श्री. मॅकेन्झी डाबरे जिल्हा पालघर, तालुका वसई येथील पाणथळ, खाजण, कांदळवन जमीन बाधित होत असल्याबाबत. दि.28.06.2023.	• सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 12.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. जिल्हाधिकारी पालघर 2. वसई-विरार महानगरपालिका 3. उप वनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग

अ.क्र	तक्रारदार व तक्रारीचा विषय	सविस्तर तपशील	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
		सिंधुदुर्ग जिल्हयातील कांदळवन तक्रार	
86	तक्रार क्र. 190 श्री. दत्तराज चव्हाण व श्री. कपिल चव्हाण दि.03.06.2022 कांदळवन तोडी बाबत गंभीर गुन्हा मोजे तारकर्ले गावातील रांजनाला येथे झाला असून त्याबाबत तात्काळ कार्यवाही करावी सोबत फोटो आणि तक्रार अर्ज सादर करत आहे.	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग, उपवनसंरक्षक सावंतवाडी यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग यांचे दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार प्रथमदर्शनी भराव टाकलेल्या क्षेत्रात कांदळवन प्रजाती होत्या की नाही, हे निश्चित सांगता येत नाही. परंतु भरावाच्या ठिकाणापासून सुमारे 30 ते 35 मीटर अंतरावर कांदळवन सदृष्य वनस्पती दिसून येत असल्याबाबत सदस्य सचिव तथा वनक्षेत्रपाल कुडाळ यांनी अहवाल सादर केलेला आहे. मा. उच्च न्यायालयाकडील जनहित याचिका क्र. 87/2006 चे आदेशामधील मु.क्र. A(iii) नुसार खारफुटीचे क्षेत्रापासून 50 मीटर पर्यंतचे क्षेत्र मोकळे ठेवणे आवश्यक आहे. त्यानुसार उक्त आदेशामधील सुचनांचा भंग झालेला असल्याचे नमूद केले आहे. • तथापि पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 च्या तरतुदी आणि नियम, आदेश आणि निर्देश यांचे उल्लंघन चे कलम 15 प्रमाणे FIR No.0149/2023 दि.06.07.2023 मालवण पोलीस ठाणे, तालुका मालवण येथे अज्ञात व्यक्ती विरुध्द गुन्हा दाखल करणेत आलेला असल्याचे नमूद केले आहे.	1. उपवनसंरक्षक सावंतवाडी
87	तक्रार क्र.226 श्री.ओंकार केणी मालवणी सागरी महामार्ग दुतर्फा असलेल्या कांदळवन परिसरात टाकण्यात येणाऱ्या कचऱ्यावर न्यायालयाच्या आदेशानुसार कारवाई करण्याबाबत.	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग, उपवनसंरक्षक सावंतवाडी यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग यांचे दि.12.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार प्रत्यक्ष	1. उपवनसंरक्षक सावंतवाडी

	दि. 11.04.2023	स्थळपाहणी वेळी कांदळवन क्षेत्राजवळ कचरा, झाडांचे बुंधे, बिल्डींगचा राडारोडा, डेब्रिज इत्यादी टाकलेले असल्याचे निदर्शनास आलेले आहे. रस्ता दुतर्फा टाकलेला प्लास्टीक व इतर कचरा तसेच भरावामुळे कांदळवन प्रजातीच्या झाडांना तसेच त्याचे पुनरुत्पादन / वाढीस धोका निर्माण होऊ शकतो असे नमूद केले आहे. • तथापि पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 च्या तरतुदी आणि नियम, आदेश आणि निर्देश यांचे उल्लंघन चे कलम 15 प्रमाणे FIR No.0151/2023 दि.06.07.2023 मालवण पोलीस ठाणे, तालुका मालवण अज्ञात व्यक्ती विरुध्द गुन्हा दाखल करणेत आलेला असल्याचे नमूद केले आहे.	

(डॉ. महेंद्र कल्याणकर)
अध्यक्ष,
कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समिती
तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस,३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डइस्टेट, फोर्ट,मुंबई-४००००१.

दुरध्वनीक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

विषय:- कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या 42 व्या बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त.

जा.क्र.कक्ष-1/ल.ले/ 200 /सन 2023-24

फोर्ट, मुंबई 400 001 दिनांक: 23.08.2023

प्रति,

1. मा. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवी मुंबई.
2. मा. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई.
3. मा. जिल्हाधिकारी, मुंबई/ मुंबईउपनगर/ ठाणे/ पालघर / रायगड / रत्नागिरी / सिंधुदुर्ग.
4. मा. पोलिस आयुक्त, मुंबई/ठाणे.
   जिल्हा पोलीस अधिक्षक, ठाणे (ग्रामीण) /पालघर/ रायगड/ रत्नागिरी/ सिंधुदुर्ग.
5. मा. संचालक, पर्यावरण विभाग.
6. मा. अपर आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय, कोकण विभाग.
7. मा. आयुक्त/ सहआयुक्त, महानगरपालिका (मुंबई / नवी मुंबई / ठाणे / मिरा भाईंदर/ वसई-विरार / कल्याण-डोंबविली / भिवंडी निझामपूर / उल्हासनगर.)
8. श्री. दयानंद स्टॅलिन, संचालक, वनशक्ती अशासकीय संस्था.
9. प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ.
10. नगर रचना विभागाचे अधिकारी / CIDCO.
11. डॉ. महेश शिंदीकर, Applied dept of Science, College of Engineering Pune.

संदर्भ :- या कार्यालयचे पत्र जा.क्र.कक्ष-1/ल.ले/170/सन 2023-24 दि.25.07.2023.

उपरोक्त संदर्भान्वये विषयांकीत प्रकरणी कोकण विभागातील वेटलँड संदर्भात कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 42 **वी** बैठक, गुरुवार दिनांक 10.08.2023 रोजी **मा. अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली** घेण्यात आली होती.

सदर बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त आपणास माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे. तरी, कृपया अवलोकन होणेस विनंती आहे.

Anitta Patil 23/8/23

(अनिता पाटील)
सदस्य सचिव
कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई

सोबत : बैठकीचे इतिवृत्त.

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय
३०२, वेक फिल्ड हाऊस,३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डइस्टेट, फोर्ट,मुंबई-४००००१.
दुरध्वनीक्र.०२२-२२६१४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

विषय:- कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या बैठकीच्या इतिवृत्तास मंजूरी मिळणेबाबत.

जा.क्र./ल. ले/ 196 /सन 2023-24
फोर्ट, मुंबई 400001 दिनांक- 21.08.2023

प्रति,

मा. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग,
तथा अध्यक्ष,
कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती.

संदर्भ:- कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 42 वी बैठक दि.10.08.2023.

महोदय,

उपरोक्त संदर्भान्वये कोकण पाणथळ तक्रार निवारण **समितीची 42 वी बैठक दि.10.08.2023** रोजी आपले अध्यक्षतेखाली बैठक घेण्यात आली. सदर बैठकीचे इतिवृत्त तयार करुन मंजूरीसाठी पाठविण्यात येत आहे.

तरी, कोंकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या बैठकीच्या इतिवृत्तास मंजूरी मिळणेस विनंती आहे.

21/8/23

(अनिता पाटील)
सदस्य सचिव
कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई

सोबत:- बैठकीचे इतिवृत्त.

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 42 वी बैठक
दि.10.08.2023 रोजीचे इतिवृत्त
मा. विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय, सी.बी.डी.बेलापूर, नवी मुंबई.

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 42 वी बैठक समितीचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग तसेच समितीचे सह-अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष यांच्या अध्यक्षतेखाली पार पडली. समितीच्या सदस्य सचिव यांनी उपस्थितांचे स्वागत केले व मा. अध्यक्ष यांच्या अनुमतीने समितीच्या कामकाजास सुरुवात झाली. सदर बैठकीस खालील नमूद अधिकारी व कर्मचारी व्यक्तीश: अथवा व्हि. सी. द्वारे उपस्थित होते.

अ.क्र.	नाव	पद	कार्यालय
1.	श्री. महेंद्र कल्याणकर	अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त कोकण विभाग	विभागीय आयुक्त कोकण, कोकण भवन
2.	श्री. एस. व्ही. रामाराव	सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई	कांदळवन कक्ष, मुंबई
3.	मुख्य वन संरक्षक प्रादेशिक, ठाणे (व्ही.सी.द्वारे)	मुख्य वनसंरक्षक प्रादेशिक यांचे प्रतिनिधी	मुख्य वनसंरक्षक प्रादेशिक, ठाणे यांचे कार्यालय
4.	श्री. विवेक गायकवाड	उप आयुक्त (महसूल), कोकण विभाग	विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय, कोकण भवन, सी.बी.डी. बेलापूर, नवी मुंबई
5.	श्री.अशोक शिनगारे	जिल्हाधिकारी ठाणे	जिल्हाधिकारी कार्यालय, ठाणे
6.	श्रीमती अनिता पाटील	सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई	कांदळवन कक्ष, मुंबई
7.	श्री.एम.देवेंद्र सिंग	जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी (व्ही.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी
8.	श्रीमती के. मंजुलक्ष्मी	जिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग (व्ही.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सिंधुदुर्ग
9.	श्री.एस.एन.रेड्डी	उप वनसंरक्षक, सावंतवाडी (व्ही.सी.द्वारे)	उप वनसंरक्षक, सावंतवाडी
10.	श्री. चंद्रकांत विभूते (व्ही.सी.द्वारे)	उपसचिव, पर्यावरण व वातावरणीय विभाग (पाणथळ प्रतिनिधी	पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय (MCZMA)
11.	श्री. विशाल मदने (व्ही.सी.द्वारे)	अवर सचिव, पर्यावरण व वातावरणीय विभाग (कांदळवन प्रतिनिधी)	पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय (MCZMA)
12.	श्री. तुषार जी. शिंदे	संचालक, (व्ही.सी.द्वारे)	एम.एम.आर.डी.ए. (MMRDA)
13.	श्री. धनाजीराव धायगुडे	जिल्हा अधिक्षक भूमी अभिलेख	जिल्हाधिकारी कार्यालय, मुंबई शहर
14.	श्री. संजय शिंदे	उप-आयुक्त, (व्ही.सी.द्वारे)	मिरा-भाईंदर महानगरपालिका
15.	श्रीमती अनघा कदम	उपायुक्त ठाणे मनपा (पी.सी.ओ)	ठाणे महानगरपालिका
16.	श्री.अभिषेक पराडकर	उपायुक्त पनवेल	पनवेल महानगरपालिका
17.	डॉ. सागर घोलप	उपायुक्त, वसई विरार मनपा	वसई विरार महानगरपालिका
18.	श्री. भागवत गावंडे	उप विभागीय अधिकारी	जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर
19.	श्री. सुदाम परदेशी	निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे	जिल्हाधिकारी ठाणे
20.	श्री. मच्छिंद्र सुकटे (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग
21.	श्री. सुभाष भागडे (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर	जिल्हाधिकारी पालघर
22.	श्री.राहुल एकनाथ मुंडके	उप विभागीय अधिकारी, (SDO) पनवेल	जिल्हाधिकारी रायगड यांचे प्रतिनिधी

23.	श्री. प्रविण साळुंखे	मुख्य वास्तुविशारद व नियोजनकार	म्हाडा
24.	श्री. जगदीश पाटील	वरिष्ठ नियोजनकार (पर्यावरण), सिडको	सिडको कार्यालय (CIDCO)
25.	श्रीमती मनिषा प्रधान	मुख्य पर्यावरण अधिकारी, ठाणे	ठाणे महानगरपालिका
26.	श्री. तन्मय बोरे (व्ही.सी.द्वारे)	नगररचना कार्यकारी अभियंता	वसई-विरार शहर महानगरपालिका
27.	श्री. पुरुषोत्तम जाधव	उप वास्तुविशारद, एमआयडीसी	एमआयडीसी (MIDC)
28.	श्री. अतुल झेंडे	अपर पोलिस अधिक्षक, रायगड	कार्यालय पोलिस अधिक्षक, रायगड
29.	श्री. नितिन विजयकर	पोलीस निरीक्षक	ठाणे ग्रामीण एस.पी.
30.	उप निबंधक अधिकारी	(S.R.O) रत्नागिरी प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	-
31.	उप निबंधक अधिकारी	(S.R.O) चिपळूण प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	-
32.	ए.पी.आय.डी.आर.माने	मुंबई शहर	मुंबई सीपी ऑफिस
33.	श्री. माजेद शेख	उप-अभियंता (बी.एम.सी.)	बी.एम.सी. मालाड(प.)
34.	श्री. गौरव हिंगणे	सहायक कार्यकारी अभियंता	महाव्यवस्थापक (वने) सिडको
35.	श्रीम. सुवर्णा जाधव	फील्ड ऑफीसर	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, ठाणे.
36.	श्री. संजय केनी	पर्यावरण निरीक्षक	बी.एन.सी.एम.सी.
37.	श्रीम. दिपाली खन्ना	सहायक पोलिस आयुक्त,एम.बी.व्ही.व्ही.	-
38.	श्री. जितेंद्र जगदाळे	सहायक पोलिस आयुक्त, ठाणे शहर	सहायक पोलिस आयुक्त, ठाणे शहर
39.	श्री. धनाजी क्षिरसागर	सहायक पोलिस आयुक्त	-
40.	श्री. संदिप यादव	पोलिस उपनिरीक्षक	-
41.	श्री. भारत पॉल	पोलिस उपनिरीक्षक	एम.एच.बी.पोलिस स्टेशन, मुंबई
42.	श्री. मारूती हिरवे	पोलिस उपनिरीक्षक	चारकोप पोलिस स्टेशन, मुंबई
43.	श्री. व्ही. के. गांधी	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	नवी मुंबई एन्व्हारमेंट प्रिझर्वेशन सो.
44.	श्री. राहुल खोत	उप संचालक	बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी
45.	श्री. स्टॅलिन डी.	संचालक, वनशक्ती	वनशक्ती
46.	श्रीमती. हेमा रमाणी	बी.ई.ए.जी.	बॉम्बे एन्व्हारमेंट ॲक्शन ग्रुप
47.	श्री. प्रतिक भोसले	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	एम.एम.आर.डी.ए. (MMRDA)
48.	अतिरीक्त एस.पी.रत्नागिरी	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	-
49	श्री.रणजीत कुमार	प्रतिनिधी	-
50	श्री. प्रशांत पानवेलकर	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	-
51	श्री. अमोल गवई	सहायक पोलीस निरीक्षक, पालघर	-
52	सॉल्ट पॅन विभाग	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	सॉल्ट पॅन विभाग, बलार्ड इस्टेट, मुंबई
*	बृहन्मुंबई महानगरपालिका	अनुपस्थित	
*	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ (MPCB)	अनुपस्थित	

❖ व्हि.सी. मधील उपस्थित काही सदस्यांचे नाम / पदनामाचा बोध होत नसल्यामुळे फक्त नावांची नोंद केलेली आहे.

अ.क्र	विषय	करावयाची कार्यवाही
1	महानगरपालिके अंतर्गत पाणथळ तक्रार निवारण समिती गठीत करणेबाबत व समितीच्या दरमहा बैठका घेणेबाबत.	• बृहन्मुंबई, नवी मुंबई, वसई-विरार, कल्याण-डोंबिवली, भिवंडी-निझामपूर, उल्हासनगर महानगरपालिका यांची समिती गठीत केले बाबतची माहिती या समितीस प्राप्त झाली नाही तथापि शासन निर्णयात महानगरपालिकेतील समिती गठीत करण्याबाबत सूचना नसल्याने याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी यासंबंधी चर्चा करुन निर्णय घेण्यात येईल असे सांगितले.
2	नोडल अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीबाबत	• मा. उच्च न्यायालय यांनी दिलेल्या आदेशांचे पालन होण्याच्या दृष्टिने तसेच सर्व तक्रारींचे निराकरण होण्यासाठी सर्व नोडल अधिकाऱ्यांनी बैठकीस उपस्थित राहून त्यांच्या कार्यालयाशी संबंधित माहिती समितीला देण्याच्या सूचना दिल्या. • तसेच मा.अध्यक्ष यांनी कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची विशेष बैठक दि.01.09.2023 रोजी आयोजित करण्याच्या सूचना दिल्या.
3	पाणथळ तक्रार निवारण समितीसाठी टोल फ्री क्रमांक सुरु करणेबाबत.	• जिल्हाधिकारी मुंबई शहर, ठाणे, रायगड आणि पालघर यांनी यांचे कार्यालयाकरिता संबंधित कार्यालयाने टोल फ्री क्रमांक कार्यान्वित करुन त्यांची माहिती समितीच्या सदस्य सचिवांकडे देण्याच्या सूचना दिल्या.
4	डेब्रिस हटवून इतरत्र निश्चित ठिकाणी टाकण्याबाबत.	• या अनुषंगाने समितीचे सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई यांनी खाली नमूद पाच टप्प्यानूसार संबंधित यंत्रणांनी कार्यवाही करण्याच्या सूचना दिल्या. 1. सद्यस्थितीत जिल्हाधिकारी (महसूल) अथवा महानगरपालिका अथवा संबंधित यंत्रणा यांच्या कार्यक्षेत्रात असलेल्या डेब्रिजच्या जागेची संयुक्त पाहणी संबंधित विभागाचे नोडल अधिकारी / प्रतिनिधी (तहसलिदार/सहायक आयुक्त/वनपरिक्षेत्र अधिकारी) आणि समितीचे अशासकीय सदस्य यांनी करावी. यासाठी संबंधित जिल्हाधिकारी महसूल यांनी आवश्यकते नियोजन करावे. 2. डेब्रिजचे आकारमान (Quantification) निश्चित करणे. 3. डेब्रिज हटविल्यानंतर टाकण्यासाठी पर्यायी जागा. 4. डेब्रिज हटविण्यासाठीचे नियोजन व कार्यवाही. 5. डेब्रिज हटविल्यानंतर सदर जागेवर कांदळवनाची पुर्नलागवड (Restoration) करणे. • सदर विषयाच्या चर्चे दरम्यान मा. अध्यक्ष यांनी सर्व संबंधित महानगरपालिका यांना त्यांचे कार्यक्षेत्रात झालेला भराव, डेब्रिज हटविण्याबाबत करण्यात येणारे व्यवस्थापन व नियोजनाबाबतचे सादरीकरण (PPT) समितीकडे पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याच्या सूचना दिल्या.
5	कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती अंतर्गत प्राप्त तक्रारींमध्ये ठाणे जिल्हयातील खारीगाव टोल नाका परिसरातील पाणथळ जागेत भराव टाकण्यासंदर्भातील तक्रारीच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी ठाणे यांनी पुढील बैठकीत माहिती सादर करण्याची सूचना मा.अध्यक्ष यांनी दिली.	

(डॉ. महेंद्र कल्याणकर)
अध्यक्ष,
कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीकडे प्राप्त तक्रारींवरील कार्यवाहीचा तपशील

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
		मुंबई उपनगर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी	
1	**श्री. स्टॅलीन डी. (WC- 73)** Destruction of wetlands & near Bhakti Park Mono Rail station & nearby areas in Wadala. दि. 31.01.2019	• उपनमक आयुक्त कार्यालय, बेलार्ड ईस्टेट, मुंबई यांच्या दि.14.10.2022 रोजीच्या अहवालानूसार वडाळा सॉल्ट पॅन विभागातील, सॉल्ट पॅन जमीन ही भारत शासनाच्या अखत्यारीत आहे. सदर अहवालानूसार डेब्रिज हटवण्याची कार्यवाही बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडून (MCGM) करण्यात यावी. त्यासंदर्भात त्यांच्याशी अनेकदा पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे, परंतु अद्यापही त्यांच्यामार्फत तक्रारीच्या अनुषंगाने कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नाही. • मीठ उपअधीक्षक, वडाळा यांचे मार्फत वडाळा पोलीस स्टेशनमध्ये FIR No. 265/2020 व No. 358/2021 अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात येऊन, पोलीसांद्वारे पुढील कार्यवाहीच्या प्रतिक्षेत आहे. तसेच कांदळवन कक्षाद्वारे गुन्हेगारांविरुध्द FIR दाखल करण्यात यावी असे सूचित केले आहे. मात्र, अशा बेकायदेशीर कामांवर कारवाई करण्यासाठी मिठागरे विभागामार्फत आवश्यक ती पावले उचलत आहोत. जून 2022 मध्ये, MCGM आणि वन विभागाच्या मदतीने (कांदळवन कक्ष) वडाळा येथे जमीनदोस्त करण्याची मोहीम राबविण्यात आली असल्याचे नमूद केले आहे. • तदनुसार मा.अध्यक्षांनी संबंधित यंत्रणा यांना सदर क्षेत्रात झालेली भरणी काढून टाकून जागा पुर्ववत करण्याचे निर्देश संबंधीत यंत्रणेला दिले.	1. उपनमक आयुक्त कार्यालय, मुंबई 2. बृहन्मुंबई महानगरपालिका
2	**श्री.स्टॅलिन डी. (WC-109)** Request for restoration of Culvem lake Gorai and also action against destroyers of wetlands. दि. 15.04.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.	1.जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी
3	**श्री. हरिष पांडे (WC-110)** Destruction of wetland & creek in Gorai Essel world area. दि. 17.04.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी

ठाणे जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
4	**श्री. स्टॅलिन डी** (WC- 81) Reclamation of Wetlands on the Left side of Kharigaon Toll Plaza as one drives from Thane to Kalyan. Date - 20.01.2020	• ठाणे महानगरपालिका यांचे दि.21.07.2022 रोजीच्या अहवालानूसार सदर जागा वनविभागाच्या अधिपत्याखाली असून, विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक यांच्या विभागातर्फे कोणतेही फलक अथवा सिक्युरिटी गार्ड तेथे उपलब्ध नाही. त्यामुळे मोठया प्रमाणात तेथे भरणी होते. उच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार भरणी काढण्याबाबत महानगरपालिकेला आदेश दिले जातात. भरणी काढण्यासाठी मोठया प्रमाणात निधीची आवश्यकता असल्याने महापालिका स्तरावर त्याबाबत जास्त कालावधी लागत असल्याचे नमुद केले आहे. • तक्रारदाराने नमुद केल्यानुसार मा. विभागीय आयुक्त यांनी कांदळवन संवर्धनासाठी अजून पुढील एक नैसर्गिक प्रवाह खुला करुन द्यावा, याप्रमाणे आदेश दिले होते. त्याअनुषंगाने विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना ठामपा/प्रनिक/209/2022-23 दि.17.06.2022 रोजीच्या पत्रान्वये परवानगी मिळण्याबाबत कळविण्यात आले होते. • तथापि ठाणे महानगरपालिका यांचे दि.05.07.2023 रोजीच्या अहवलानूसार वन विभागाच्या दि.28.09.2021 रोजीच्या परवानगीने 10 मी खोल व 30 मी लांब ट्रेन्च खोदून दिला असून त्याबाबतचा अहवाल कोकण विभागीय आयुक्त यांना दि.21.01.2022 रोजी कळविले आहे. • मा.अध्यक्षांनी विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.	1. विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक
5	**श्री. सुनील अगरवाल** (WC- 92) Mangroves and Wetlands destruction near Hiranandani Estate Thane. Date - 04.12.2021	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.	1. जिल्हाधिकारी, ठाणे
6	**श्री. सुनील अगरवाल.** (WC- 96) Violation of CRZ rules & Indian Wildlife Protection Act in Sector 60, Nerul Navi, Mumbai.	• सिडको यांच्या दि.30.11.2021 रोजीच्या अहवालानुसार या तक्रारीप्रमाणे NRI (नेरुळ) येथील वसाहती जवळील प्रस्तावित गोल्फ कोर्स जागेजवळील भूखंडाची तक्रारदारांच्या समवेत दि.11.11.2021 रोजी प्रत्यक्ष स्थळ पाहणी करण्यात आली असून सिडको महामंडळाच्या विकास आराखडयाप्रमाणे सदरहू जागा गोल्फ कोर्स प्रकल्पासाठी प्रस्तावित आहे. त्या पॉकेट मधील D व E भागात कोणत्याही प्रकारचे काम चालू नाही व काही भागात पाणी साठलेले आहे. त्या पाण्यामध्ये कोणत्याही प्रकारचा भराव केलेला नाही तसेच	1. संचालक, पर्यावरण विभाग

	[illegible]	[illegible] आहे. • **सदरची तक्रार ही सुप्रिम कोर्टात देखील चालू आहे.** • समितीने या तक्रारीबाबत संचालक, पर्यावरण विभाग यांना उचित कार्यवाही करुन अहवाल सादर करण्याच्या सूचना दिल्या.	
7	**श्री. स्टॅलिन डी** – (WC- 102) Blockage of tide water by CIDCO in Survey Number 265 Nerul. Date – 08.10.2022.	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे तसेच सिडको यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने सिडको कार्यालयाच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार, सदर जागेवर काही स्थानिक मच्छीमार समाजातील लोकांनी लाकडी झडपे लावून समुद्राच्या पाण्याची भरती व आहोटी दरम्यान संचालन करत असल्याचे निदर्शनास आले. यात त्यांचा मच्छीमारांचा हेतू असल्याचे आढळून येत असून या ठिकाणी सिडको ने भू-विकासाचे कुठलेही कार्य हाती घेण्यात आलेले नसल्याचे नमूद केले आहे. • सोबत सहा. कार्यकारी अभियंता (वाशी), सिडको यांचा स्थळपाहणी अहवाल जोडण्यात आलेला आहे.	1. जिल्हाधिकारी, ठाणे
8	**श्रीमती श्रुती अग्रवाल** दि. 28.02.2023 **व श्री. स्टॅलिन डी. दि.** 01.03.2023 **श्री. प्रदीप पाटोले दि.**16.05.2023 (WC-105) 1.Blockage of water in the wetlands behind NRI complex. 2.Survey No.22 a huge Mangrove patch is in possession of CIDCO.		
9	**श्री.निशांत बांगेरा** – (WC - 104) Reclamation of Railadevi Lake, Thane	• सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.22.02.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. • त्या अनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले.	जिल्हाधिकारी, ठाणे

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
		रायगड जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी	
10	**श्री.स्टॅलिन डी.** **(WC- 87)** Destruction of coastal Wetlands in Kharghar Sector 16. दि. 05.01.2021	• सिडको यांच्या दि.31.03.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर क्षेत्र पनवेल महानगरपालिकेत हस्तांतरीत केल्यामुळे याबाबत कार्यकारी अभियंता (प्रकल्प) पनवेल, पनवेल महानगरपालिका यांस सदर तक्रार वर्ग करण्यात आली आहे. • तथापि सिडको अधिकाऱ्यांच्या दि.08.03.2023 रोजीच्या संयुक्त स्थळ पहाणी दरम्यान सदर जाळया श्री. मुझाम्मिल पटेल व इतर यांच्या असल्याचे समजले असून, दि.23.03.2023 रोजीच्या नियंत्रक, अनाधिकृत बांधकामे यांच्या अहवालानूसार सदर जागेवरील जाळया काढण्यात आलेल्या असून सोबत सदर जागेचे छायाचित्रे जोडण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे.	1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको
11	**श्री. स्टॅलिन डी –** **(WC- 100)** Wetlands already eliminated in defiance of court orders to protect and ones that are presently being destroyed. Date -12.07.2022.	• जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.02.11.2022 रोजीच्या अहवालानूसार **मौजे पाणजे**, ता.उरण, जि. रायगड येथील जागा वेटलँड नियम, 2010 नुसार वेटलॅडच्या यादीत समाविष्ट **नाही.** तसेच पाणथळ म्हणून अधिसूचित केलेली **नाही.** • तसेच **मौजे भेंडखळ, मौजे बोकडविरा, मौजे सावरखार, मौजे जासई,** ता.उरण, जि.रायगड येथील जागा वेटलँड नियम, 2010 नुसार वेटलॅडच्या यादीत समाविष्ट **आहे**. परंतु पाणथळ म्हणून अधिसूचित केलेली नाही. • त्याअनुषंगाने समितीच्या निर्देशानूसार उचित कार्यवाही करण्यात येईल.	1. जिल्हाधिकारी, रायगड 2. उपवनसंरक्षक अलिबाग, जि.रायगड
12	**श्री. स्टॅलिन डी –** **(WC- 101)** Please Stop Reclamation and destruction of belpada Wetland. Date – 28.09.2022	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.	1. जिल्हाधिकारी, रायगड
13	**श्री. बी.एन.कुमार –** **(WC - 103)** 10 acres of Kharghar wetland systematically buried Date : 04.01.2023.	• सिडको यांच्या दि.24.05.2023 रोजीच्या स्थळपाहणी अहवालानूसार सदर भूखंडावर कुठल्याही प्रकारची बांधकाम परवानगी देण्यात आलेली नाही तसेच रग्बी मैदानावर कुठलेही बांधकाम झालेले नसल्याचे नमूद केले आहे. सोबत स्थळपाहणी अहवालाचे छायाचित्रे जोडण्यात आलेली आहेत. • जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.06.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर तक्रारीत नमूद मौजे खारघर सेक्टर 25 येथील प्लॉट रग्बी इंडिया यांना ग्राऊंडकरीता दिलेला आहे अशा आशयाचा बोर्ड जागेवर लावण्यात आला आहे. सदर जागेची स्थळपाहणी केली असता, सदर जागेवर कोणत्याही प्रकारचा	-

		जागेभोवती तारेचे कुंपन असून सदर जागेमध्ये तसेच जागेच्या भोवतालच्या परिसरात कांदळवनाचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे. • सदर तक्रारीमध्ये नमूद मौजे तळोजे पाचनंद येथील स.नं.261, 262, 267, 268 व 270 चे कब्जेदार सदरी महाराष्ट्र शासन सिडको असून सदरच्या जमीन मिळकती गाव नकाशानुसार तळोजे खाडी किनारी असल्यामुळे जमिनीच्या हद्दी मोजणी अंती स्पष्ट होतील. परंतु सदर क्षेत्राची आजरोजी पाहणी केली असता, तळोजेचे कार्यक्षेत्रामध्ये कांदळवनाचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे. • त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्षांच्या निर्देशानूसार सदर तक्रारी संदर्भात पुढील निर्णय घेण्यात येईल.	
14	**श्री.बी.एन.कुमार** **(WC-106)** NMSEZ IT Hub on Mangrove-wetland graves-Request to stop it. दि : 08.03.2023	• जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.30.05.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर जागेची दि.11.05.2023 रोजी प्रत्यक्ष पाहणी केली असता, सदरची जागा सिडको संपादीत असून द्रोणागिरी डेव्हलपमेंट प्लॅनमधील सेक्टर 16 ते 28 या NMSEZ यांचे ताब्यातील जमीन आहे. सदर ठिकाणी आजरोजी कोणत्याही प्रकारचे IT संबंधित Hub चे काम सुरु नाही. त्यामुळे वेटलँड किंवा कांदळवनाचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून येत नाही. • तसेच, सदरची जागा ही वेटलँड (संवर्धन आणि व्यवस्थापन) नियम, 2010 नुसार वेटलँड या यादीत समाविष्ट नाही. सबब, सदर जागेची तपासणी केली असता सदर जागेवर कांदळवन तोड झालेली नाही. • मा.अध्यक्षांनी सिडको व विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.	1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 2. विभागीय वन अधिकारी, मु.कां.सं.घ, कुर्ला.
15	**श्री. बी.एन.कुमार** **(WC-111)** Reclamation of Dastan, Savarkhar intertidal waters complete. दि. 23.04.2023	• जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.14.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार 1) दास्तान फाटा शिव स्मारक ते करळ जंक्शन जुना पनवेल – उरण रस्ता 348A च्या पुर्व बाजुला जे.एन.पी.टी. यांचे नावे असलेल्या जमिनीमध्ये खाजगी विकासक खारपाटील, म्हात्रे व ठाकूर यांना 12.5 % योजनेकरीता भूखंड तयार करणेकामी दिलेला असून सदर विकासकांनी शिवस्मारक ते करळ जंक्शन पर्यंत अंदाजे 3.5 कि.मी. एवढया लांबीच्या जागेमध्ये अंदाजे 7 फुट उंच माती, दगड, मुरुम यांचा भराव केलेला आहे. 2) तसेच सावरखार येथील जे.एन.पी.टी. ब्रिजच्या पश्चिम बाजुला जे.एन.पी.टी. च्या नावे असलेल्या जमिनीमध्ये माती व डेब्रिजचा भराव केलेला असून सदर जागेमध्ये बांध घालून पाण्याची डबकी तयार केलेली आहेत. सदर जागेवर यापूर्वी भराव केलेला आहे. • वर नमूद केलेल्या दोन्हीही जागा जे.एन.पी.टी. यांच्या मालकीच्या असून सदर जागेवर जे.एन.पी.टी. मार्फत विकास कामांकरीता वापर सुरु असल्याचे नमूद केले आहे.	1. जवाहरलाल नेहरु पोर्ट ॲथोरीटी, नवी मुंबई

पालघर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
16	**श्री. दामोदर शिंगडा** (WC-86) वसई तालुक्यातील मौजे धोवली येथे पाणथळ क्षेत्रातील समुद्राला लागून असलेल्या सर्वे नं. १०९ ते सर्वे नं.११५ मधील ५० एकर पेक्षा जास्त पाणथळ जागेतील तिवरे / कांदळवन कापून बेकायदा भराव केल्याबाबत. Date - 26.12.2022	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर, वसई–विरार महानगरपालिका तसेच उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.	1.आयुक्त, वसई-विरार, मनपा 2. जिल्हाधिकारी पालघर 3. उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर
17	**श्री. निलेश विनायक जोशी (WC- 95)** पालघर जिल्हयातील वसई तालुक्यातील, वसई-विरार शहर महानगरपालिकेच्या प्रभाग समिती एच येथील दिवाणमान परिसरातील CRZ Area - No Development Zone मधील बांधकाम अनधिकृत यादीत नसल्याबाबतची तक्रार. Date - 21.12.2021	• सदर विषय पर्यावरण विभागाशी संबंधित असल्याने मा. अध्यक्षांनी सदर तक्रार पुढील कार्यवाहीसाठी संचालक, पर्यावरण विभाग यांचेकडे वर्ग करण्याचे निर्देश दिले.	1. संचालक, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई 2. आयुक्त, वसई-विरार शहर महानगरपालिका 3. जिल्हाधिकारी पालघर
18	**श्री.दिपक बारीया** (WC-107) तत्कालीन वसई तहसिलदार यांनी "पाणथळ तक्रार निवारण समिती" यांना सादर केलेले खोटे अहवाल व आरोपीत इसमासोबत स्वत:च्या आर्थिक फायद्यासाठी संगनमत करुन शासकीय कर्तव्य बजावण्यात केलेला कसूर ह्या बाबत. दि. 26.03.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर व उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.	1. जिल्हाधिकारी पालघर 2. उप वनसंरक्षक, पालघर
19	**श्री.फ्रान्सिस डिसोजा** (WC-108) भुईगाव खुर्द व बुद्रुक हद्दीतील सरकारी मालकीच्या सर्व्हे नं.164 या पाणथळ खार जमिनीवर बेकायदा भराव व बेकायदा रस्त्याचे बांधकाम करीत असलेल्या गुन्हेगारांवर	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर व उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.	1.जिल्हाधिकारी पालघर 2. उप वनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर

	करणेबाबत. दि. 31.03.2023		

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या दि.10.08.2023 रोजीच्या बैठकीतील तक्रारींचा सद्यस्थितीचा जिल्हानिहाय गोषवारा

जिल्हा	एकूण तक्रारी	निकाली काढण्यात आलेल्या तक्रारी	प्रलंबित तक्रारी
मुंबई शहर	0	0	0
मुंबई उपनगर	3	0	3
ठाणे	4	0	4
पालघर	4	0	4
रायगड	8	0	8
रत्नागिरी	0	0	0
सिंधुदुर्ग	0	0	0
एकूण	19	0	19

(डॉ. महेंद्र कल्याणकर)
अध्यक्ष,
कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग